

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2021/22:3

Fredagen den 1 oktober

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 juni 2021

Återrapport från informellt ministermöte den 15–16 juli 2021

Återrapport från extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 31 augusti 2021

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 oktober 2021

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkommen till dagens EU-nämndssammanträde. Vi har en ganska diger dagordning i dag. Med detta sagt hälsar jag justitie- och migrationsminister Morgan Johansson tillsammans med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Vi inleder som vanligt med återrapporter – från möte i rådet den 7–8 juni 2021, från informellt ministermöte den 15–16 juli 2021 och från extrainsatt möte i rådet den 31 augusti 2021.

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är roligt att se er igen. Det känns som det var länge sedan, och det var det också.

Jag tänker bara ge lite uppföljande information från den räkka av möten som vi har haft och som ordföranden berörde. Ni har fått skriftliga rapporter från alla de tre rådsmöten som har ägt rum. Det gäller alltså det senaste formella ministermötet, som var den 7–8 juni, det informella ministermöte som var den 15–16 juli och det extrainsatta RIF-råd som var den 31 augusti.

Den 7–8 juni informerade ordförandeskapet och kommissionen bland annat om arbetet med förhandlingarna i migrations- och asylpakten. Vi återkommer till det sedan. Ordförandeskapet redogjorde också kortfattat för innehållet i framstegsrapporten och betonade exempelvis framstegen inom den externa dimensionen, antagandet av blåkortsdirektivet och att man nått nästan ända fram rörande screeningförfordningen.

Det var ett informellt ministermöte i Ljubljana i Slovenien den 15–16 juli. Där var inte migrationsfrågorna uppe på dagordningen. På det mötet diskuterades i stället frågor som rör exempelvis den digitala utvecklingens

påverkan på brottsbekämpningen, ett barnvänligt rättssystem och Schengenstrategin.

I övrigt ber jag att få hänvisa till de skriftliga rapporterna från dessa två möten.

Sedan hade vi ett extrainsatt rådsmöte den 31 augusti. Då diskuterades den rådande situationen i Afghanistan. Vi kommer även att få en uppföljning av det mötet på RIF-rådet i nästa vecka. Det är också en punkt som kommer lite senare på dagordningen, så den återkommer vi till.

I övrigt har jag ingenting att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar justitie- och migrationsministern och noterar informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag. Det är en informationspunkt.

Anf. 4 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Ordförande! Här finns inte så mycket att säga. Ordförandeskapet har inte presenterat någon information om punktens innehåll, så vi avser att lyssna till informationen vid ministermötet.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 7 a, Konferens om reglering av artificiell intelligens – etiska aspekter och aspekter som rör grundläggande rättigheter, 20 juli 2021.

Anf. 6 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Jag ska säga att de tre punkterna – a, b och c – också enbart är informationspunkter. Vi avser bara att lyssna på informationen.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då noterar vi det och tackar för informationen.

Då har vi dagordningspunkt 8, Övriga frågor.

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det är samma sak där, ordförande. Det är bara en informationspunkt. Jag har ingenting att tillägga.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Då noterar vi det och tackar för den informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 11, Situationen i Afghanistan: uppföljning. Detta är också ett informationsärende.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Ja, det är det, herr ordförande, men här har jag förstås lite mer att säga. Ni har fått information om Afghanistan vid tidigare tillfällen. Ni fick det

den 30 augusti inför det extrainsatta RIF-möte som vi hade den 31 augusti. Sedan var frågan uppe i SfU i tisdags.

Den 31 augusti diskuterade vi den rådande situationen i Afghanistan. Det var den enda dagordningspunkten på det extrainsatta mötet. Den svåra humanitära situationen i landet lyftes fram. Medlemsstaterna uppmanades att fortsätta att bidra till att humanitärt stöd nådde fram till de behövande. Flera medlemsstater lyfte fram betydelsen av att fortsätta evakuera särskilt utsatta personer. Några medlemsstater nämnde också behovet av vidarebosättning.

Det fanns på det mötet en samsyn om att det är nödvändigt att bidra humanitärt, i första hand genom FN, och om att det är genom att undvika en humanitär katastrof som man också kan stävja omfattande migrationsrörelser från landet.

Jag framhöll särskilt Sveriges omfattande stöd till UNHCR och till IOM. Vi har också följt upp den ambitionen. Jag kan i detta sammanhang passa på att nämna att utöver vårt kärnstöd till UNHCR, som uppgår till 696 miljoner kronor, annonserade regeringen ytterligare 74 miljoner kronor i ett så kallat flexibelt kärnstöd till UNHCR. Vi har helt enkelt förstärkt vårt bistånd till UNHCR med anledning av den här situationen. Det var det vi särskilt lyfte fram på detta möte.

Detta skedde i samband med FN:s högnivåmöte, som var den 13 september. Det stödet kan nu användas av UNHCR för att svara mot de akuta behoven i Afghanistan eller grannländerna. Därutöver kan jag säga att regeringen också har gjort en omfördelning från utvecklingsbistånd för Afghanistan till den humanitära anslagsposten i Sidas regleringsbrev. Det gäller 300 miljoner kronor.

På mötet underströk flera medlemsländer att migrationskrisen 2015 inte fick upprepas. Utöver det betonades vikten av att komma framåt i förhandlingarna i den gemensamma asyl- och migrationspakten. Säkerhetsaspekterna av situationen i Afghanistan diskuterades också och vikten av att landet inte blir en fristad för terrorism. Jag betonade också vikten av att asylrätten alltid måste värnas.

Många lyfte fram att det är viktigt att få till en effektiv gränskontroll och screening av migranter från Afghanistan som når EU:s yttre gräns. Det gemensamma uttalande som presenterades inför mötet fick ett brett stöd och kunde accepteras av rådet.

Vid RIF-rådet den 7–8 oktober kommer vi att få en uppdatering om den rådande situationen i Afghanistan och om hur uttalandet från RIF-rådet den 31 augusti ska följas upp. Vi avser att lyssna till informationen. Det förväntas ingen diskussion på den punkten.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta och tackar justitie- och migrationsministern för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 12. Vi inleder med 12 a, eftersom det är en informationspunkt. Därefter går vi in på 12 b, som är en diskussionspunkt. Så gör vi för ordningens skull.

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Kommissionen och ordförandeskapet kommer på

mötet att ge oss en uppdatering om hur arbetet med framtagandet av handlingsplaner för samarbete med prioriterade tredjeländer fortskrider. Därefter väntas en diskussion om migrationsituationen längs med relevanta migrationsrutter. Denna fråga har också varit uppe tidigare, senast i SfU i tisdags.

Vi börjar då med punkt 12 a, Handlingsplaner för migration. Det pågår arbete i rådet med att ta fram handlingsplaner för samarbete med tredjeländer. Detta har sin bakgrund i att Europeiska rådet i juni uppmanade kommissionen och EU:s höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att i nära samarbete med medlemsstaterna presentera konkreta åtgärder i den externa dimensionen.

Ett led i det arbetet är att ta fram handlingsplaner för nio utvalda länder som ska presenteras på Europeiska rådets möte i oktober. Det är också något som Sverige har verkat för sedan den externa delen av migrations- och asylpakten presenterades.

Så sent som i förra veckan diskuterade rådet utkast till handlingsplaner för att svara mot utvecklingen i Afghanistan samt för Bosnien och Hercegovina och Tunisien. Det är de tre första länderna i spåret av de nio. De förslagen fick brett stöd av medlemsländerna. I dagarna presenteras utkast för Nigeria, Niger och Irak. Och under hösten kommer ytterligare utkast att presenteras – för Marocko, Libyen och Turkiet. Därmed har vi de nio länder som man arbetar med.

Mer konkret ska handlingsplanerna innehålla övergripande målsättningar för EU:s samarbete med partnerländerna och specifika mål för arbetet med migrationshantering och bemötande av grundorsaker. De ska också beskriva vilket arbetssätt man kommer att använda sig av i de aktuella länderna och identifiera tidsbundna och konkreta åtgärder för migrationsarbetet och innehålla information om hur de ska finansieras.

Dokumentet ska uppdateras kontinuerligt. Inte minst händelseutvecklingen i Afghanistan visar att detta är viktigt. Gällande handlingsplanen för Afghanistan kan det noteras att den handlar om hur EU skulle kunna stödja det afghanska folket och fokuserar mycket på samarbete med Afghanistans grannländer, inte minst genom FN-systemet. Det beror på att talibanregeringen är som den är och att man inte gärna samarbetar med den.

Som ni känner till anser regeringen att det är nödvändigt med ett utökat engagemang i länder som är betydande ursprungs- och transitländer för EU och Sverige. Vi ställer oss därför bakom framtagandet av de nio handlingsplanerna. Jag tror att handlingsplanerna är avgörande för att vi ska kunna få en bra överblick och främja samordningen. Det handlar om vad som görs i det externa på migrationsområdet av EU, dess myndigheter och enskilda medlemsländer och vilka behov som finns. Självklart är också återvändandefrågan en fråga som är uppe i dessa diskussioner.

Regeringen har lyft upp vikten av att EU tydliggör hur vi kan konkretisera våra åtgärder visavi Pakistan, Libanon, Iran, Somalia, Etiopien och Eritrea, som också är av vikt för svenskt vidkommande. Som jag tidigare har nämnt täcks Pakistan och Iran till viss del av den regionala handlingsplanen för Afghanistan.

Det är viktigt att vi arbetar brett med dessa frågor och hittar sätt att inkludera migration på ett mer systematiskt sätt i relationerna med partnerskapsländer. Dessa länder står inför olika typer av utmaningar på

migrationsområdet. Bland annat behöver de en mer effektiv migrationshantering och stöd till värdsamhällen och till sitt flyktingmottagande. Vi behöver också stödja deras arbete med att förebygga grundorsaker till tvångsfördrivning och irreguljär migration. Flera av länderna är dessutom viktiga för Sverige eftersom de är svåra att verkställa avlägsnandebeslut till, som jag var inne på tidigare. Det är angeläget att genomförandet av dessa handlingsplaner också bidrar till att återvändandesamarbetet förbättras.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

För ordningens skull vill jag läsa upp rubriken för dagordningspunkt 12, Migrationens externa dimension. Detta var alltså punkt 12 a, Handlingsplaner för migration: lägesrapport.

Anf. 14 MARIA NILSSON (L):

Ordförande! Jag har frågat om detta en gång förut. Jag uppfattade att det då inte var på lämplig plats, så jag gör ett nytt försök. Det handlar om situationen kring gränsen mellan Belarus och Polen och gränsen mellan Belarus och Litauen – framför allt Polens gräns.

Det är ett långt arbete, som har en lång historia. Detta är ju mer ett problem som har dykt upp de senaste månaderna. Men var någonstans kommer den situationen in? Var någonstans behandlar ni det?

Anf. 15 JENS HOLM (V):

Jag har lite frågor om handlingsplanerna. Jag tycker att det är lite otydligt vad syftet egentligen är med handlingsplanerna. Är syftet att man på längre sikt ska kunna komma till någon form av samarbete likt det som EU har med Turkiet, alltså att asylsökande ska stanna där och ska kunna återsändas dit? Eller vad är syftet med handlingsplanerna?

Anf. 16 HANS EKLIND (KD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen! Jag har mer en kunskapsfråga.

Jag förstod att de nio handlingsplanerna antingen är klara eller är på G och ska utvecklas. Men statsrådet nämner sedan även Somalia och att det finns andra länder. Driver Sverige på för att man även ska ta fram handlingsplaner för de länderna, som ju är viktiga ur ett svenskt perspektiv? I sådana fall undrar jag: Hur bedömer statsrådet möjligheten att vi inom kort kan se att EU börjar ta tag också i de länderna?

Anf. 17 MARTIN KINNUNEN (SD):

Sverigedemokraternas åsikt i dessa frågor är väl inte ny. Men vi välkomnar regeringens syn på EU:s fortsatta engagemang för att motverka orsakerna till irreguljär migration. Vi tycker dock att det är beklagligt att regeringen ser så positivt på ett gemensamt europeiskt asylsystem.

Många år av förhandlingar mellan unionens medlemmar har visat att lösningen inte är mer överstatlighet. Lösningen är i stället större frihet för medlemsstaterna att själva bestämma sin migrationspolitik, särskilt kring inre gränskontroller. Vi anser också att regeringen bör lägga större vikt vid detta och vid mellanstatligt samarbete kring de yttre gränserna.

Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Först vänder jag mig till Maria Nilsson. Vi återkommer faktiskt till den frågan på b-punkten om Litauen och Polen, så vi kanske ska spara den till dess.

Jens Holm frågar vad syftet är. Ja, syftet är att få till stånd ett samarbete med dessa länder på ett sådant sätt att vi kan genomföra återvändande till de länderna – de som inte får asyl i EU måste kunna återvända till de länderna – och så att de länderna ska kunna ha en fungerande asylprocess eller ett fungerande mottagande, ett fungerande system, för de människor som är på väg att ge sig av från dessa länder. Det handlar dessutom om gränskontrollfrågorna för staterna.

För det här ändamålet har EU-kommissionen satt av pengar i NDICI-fonden, som uppgår till 7 miljarder euro på sju år. När handlingsplanerna väl är färdiga ska man också kunna skjuta till resurser från EU:s sida till de länder som vi upprättar avtal och handlingsplaner med.

Sedan är det skillnad nu i förhållande till hur det var för en fem sex år sedan. Beviljandegraden har ju sjunkit kraftigt, och det beror på att många av de asylsökande som kommer nu inte har skyddsskäl. Beviljandegraden ligger på ned mot 30 procent, både i EU totalt och i Sverige. För några år sedan låg den på över 70 procent.

Även om vi naturligtvis ska upprätthålla asylrätten så att vi ger dem som har skyddsbehov möjlighet till skydd i EU och i Sverige tycker jag att det är viktigt att vi ser till att jobba med de länder som många lämnar utan att ha något skyddsbehov. Vi måste förbättra de sociala och ekonomiska förutsättningarna för de länderna och för de människorna.

Det är bakgrunden till detta, och det är syftet med de här handlingsplanerna.

Hans Eklind frågade om ytterligare länder. Jag räknade upp några stycken. Det är så att Sverige driver på för att ytterligare länder ska komma med så att vi kan upprätta handlingsplaner. Det gäller Somalia, som Hans Eklind nämnde, men också Pakistan, Libanon, Iran, Etiopien och Eritrea. Det beror på att det är länder som berör Sverige särskilt.

Slutligen vad gäller Martin Kinnunens invändning mot vår handlingsposition har jag inget att tillägga.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Då går vi in på dagordningspunkt 12 b, Migrationssituationen längs olika rutter. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Framtagandet av de här handlingsplanerna hänger förstås nära samman med den diskussion som ska äga rum på mötet avseende situationer längs med olika migrationsrutter.

Av naturliga skäl är det just nu mycket fokus på Afghanistan och eventuella migrationskonsekvenser för de så kallade sidenvägländerna. Med det sagt understryker regeringen vikten av att EU noggrant följer utvecklingen längs med samtliga migrationsrutter och att EU:s beredskapskapacitet stärks genom användande av redan existerande verktyg.

En kort beskrivning av läget visar att antalet irreguljära gränspassager registrerade på de tre huvudsakliga migrationsrutterna hittills under 2021 har ökat med 42 procent jämfört med samma period förra året. Samtidigt är det viktigt att ha i åtanke att det i ett längre perspektiv skett successiva minskningar av antalet irreguljära gränspassager varje år under perioden 2015–2020, även om dessa minskningar har planat ut de senaste åren. Man kan jämföra med att vi 2015 hade över 1 miljon irreguljära gränspassager. Nu, 2020, hade vi 91 000 till EU. Det är alltså en kraftig minskning de här åren.

Vi har ändå sett en ökning 2021. Det har med pandemin att göra – vi hade förstås väldigt låga tal 2020. Men ökningen beror framför allt på migrationen längs med den centrala Medelhavsrutten, alltså från Libyen och Tunisien, och till viss del även Turkiet till Italien. Hittills i år har det skett en ganska stor ökning av antalet irreguljära gränspassager i den delen.

Även på den västra Medelhavsrutten och Atlantrutten, framför allt från Marocko, har det skett en ganska stor ökning av antalet gränspassager till Spanien. Det handlar under 2021 i stor utsträckning om medborgare från Tunisien, Bangladesh och Egypten till Italien och om medborgare från Algeriet, Marocko, Mali och Elfenbenskusten till Spanien. Till största del rör det sig om migranter som traditionellt sett inte har som mål att ta sig till Sverige, så vi har än så länge inte sett en utveckling här i Sverige till följd av detta.

På den östra Medelhavsrutten däremot, alltså via Grekland, har det hittills i år skett en nedgång med nästan 60 procent av antalet gränspassager jämfört med motsvarande period 2020.

Utöver de tre traditionella migrationsrutterna har situationen vid EU:s gräns mot Belarus präglat 2021. Jämförelsevis är antalet migranter som sökt sig den vägen inte så stort, men omständigheterna och det faktum att rutten är ny till sin karaktär medverkar till att det finns skäl att hålla extra koll på utvecklingen där. Antalet gränspassager till Litauen, Polen och Lettland har de senaste veckorna minskat, men det finns ett fortsatt migrationstryck i området och situationen är bekymmersam.

Som vi vet använder Belarus det här som en sorts hybridattack. Det är det begrepp man har använt, både i vårt uttalande vid det senaste mötet och vid senare upprepningar. Det är satt i system av Lukasjenko att göra på det här sättet. Till för några veckor sedan fanns det ett direktflyg från Bagdad till Minsk som man använde. Nu går inte det direktflyget längre, men då försöker man använda sig av andra rutter för att helt enkelt ta in människor till Belarus och använda dem som påtryckningsmedel gentemot framför allt Polen och Litauen.

Här är kommissionen väldigt aktiv och har förstärkt både Litauens och Polens arbete. Jag såg att Ylva Johansson var på besök i Polen i går, tror jag att det var, och hon har också varit i Litauen.

Det här är säkert en fråga som kommer upp. Antalet är som sagt inte så stort, men det handlar trots allt om ett avsiktligt sätt att sätta press på EU på ungefär samma sätt som Turkiet gjorde för några år sedan. Det här får vi alltså ha koll på, och det kommer säkert upp till diskussion också nästa vecka.

När det gäller utvecklingen i Afghanistan och konsekvenserna för migrationen ut ur landet är situationen i stort sett oförändrad sedan jag

senast informerade EU-nämnden. Något större utflöde har fortfarande inte ägt rum till Iran, Pakistan eller övriga grannländer. Det är helt enkelt svårt att ta sig ut ur Afghanistan, vilket gör att vi inte har sett den delen än. Gränsposteringarna mot grannländerna är stängda förutom för personer med visering eller andra giltiga resedokument.

Även migrationen mot Turkiet ligger i linje med tidigare år. Gränsen mellan Iran och Turkiet rapporteras vara strängt bevakad. Den turkiska statens fortsatta kapacitet att bevilja skydd och stöd till flyktingar och att hantera irreguljär migration mot, genom och ut ur Turkiet kommer självfallet att ha stor betydelse för den fortsatta utvecklingen.

På kort sikt är bedömningen att rörelser mot EU främst kan komma att påverkas av ett ökat antal asylansökningar från afghanska medborgare som redan befinner sig inom EU eller vid dess gräns. Detsamma gäller för Sverige. Med det sagt är det såklart nödvändigt att fortsätta följa utvecklingen både här hemma och på EU-nivå.

För svenskt vidkommande vill jag informera EU-nämnden om att vi hittills i år har sett 969 asylsökande från Afghanistan. Men då ska man komma ihåg att ungefär 40 procent av dem är preskriberade ärenden. Det är alltså människor som har fått avslag på sin asylansökan en gång men varit kvar i Sverige och nu söker igen. Det är alltså inte människor som kommit hit till gränsen under den här tiden. Antalet afghanska medborgare som kommit hit och sökt asyl hittills under det här året rör sig bara om kanske 400–500.

Då vet ni det. Det är alltså siffror som ligger mycket lägre än tidigare, när det var som mest. Hittills är det alltså 969 asylsökande från Afghanistan under det här året.

Sammantaget visar migrationssituationen på vikten av fortsatta ansträngningar för att få på plats ett gemensamt asylsystem som bygger på balans mellan ansvar och solidaritet, säkerställer stöd till medlemsstater som utsätts för ett högt migrationstryck och leder till en jämnare fördelning av asylsökande inom unionen och att vi också upprätthåller rätten till asyl.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

Jag följer upp och vi står bakom vår avvikande mening från SfU den 28 september, som handlar om att både Sverige och EU borde öppna för att ta emot fler skyddsbehövande.

Där tar vi också upp samarbetet med prioriterade tredjeländer. Jag tror att det kanske inte togs upp i två olika punkter på mötet i SfU. Men vi är skeptiska till ett sådant samarbete då vi är rädda att det leder till en ny form av Turkietsamarbete, alltså att det här är tredjeländer som ska vara någon form av skyddsbarriär för EU mot nya flyktingar och länder dit man kan återsända flyktingar. Ett sådant samarbete vill vi inte ha.

Anf. 22 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag har bara en kunskapsfråga. Hur ser de bilaterala kontakterna ut med den nya regimen i Afghanistan? Har EU och Sverige någon form av kontakt, och hur ser kontakterna ut i dag?

Både Sverige och EU har ju många intressen i det här landet. Det finns också många människor som exempelvis behöver återvända. Av den anledningen undrar jag lite hur de bilaterala kontakterna ser ut och vad det finns för planering framöver.

När det gäller Jens Holms inlägg kan jag väl säga att man ska komma ihåg att Sverige är det land i EU som har flest kvotflyktingar. Vi har 5 000. Sverige tar alltså nästan 40 procent – 39 procent av alla vidarebosättningar som EU gör tar Sverige, och Sverige har 2 procent av EU:s befolkning. Vi gör verkligen vår del, skulle jag vilja säga, för att försöka ge skydd åt människor i svåra situationer.

Hela Turkietdiskussionen är svår på det sättet, för det finns ju en målkonflikt. Om Turkiet har ett par miljoner flyktingar inom sina gränser är det inte möjligt för oss att föra en politik som går ut på att de via Grekland ska ta sig till EU. Då hamnar vi återigen i precis samma läge som vi hade 2015–2016. Det är alltså nödvändigt att ha den här typen av uppgörelse med Turkiet. Det är min uppfattning.

När det gäller frågan om Afghanistan vill jag gärna bolla den vidare till utrikesministern. Jag känner inte till och vågar inte uttala mig om vilka kontakter vi har eller inte har haft. Jag känner inte heller till vilka kontakter som kommissionen har eller inte har haft, så jag avvaktar gärna där. Jag tycker som sagt att det är utrikesministern som ska svara på det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt anmäld från Vänsterpartiet.

Då tackar vi justitie- och migrationsministern för närvaron vid dagens EU-nämndssammanträde och tillönskar honom och hans medarbetare en trevlig helg.

Anf. 25 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):
Detsamma! Trevlig helg, allesammans!

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Mikael Damberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 juni 2021

Återrapport från informellt ministermöte den 15–16 juli 2021

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 oktober 2021

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar vi statsrådet Mikael Damberg med medarbetare välkomna hit till dagens EU-nämndssammanträde. Vi inleder som vanligt med återrapport från möte i rådet den 7–8 juni och återrapport från informellt ministermöte den 15–16 juli.

Anf. 27 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Den 7–8 juni hölls ett rådsmöte för rättsliga och inrikes frågor i Luxemburg där jag deltog. Det var det första fysiska RIF-rådet sedan pandemins utbrott.

Förslaget till rättsakt om digitala tjänster hanteras i konkurrenskraftsrådet, men det fördes även en diskussion i RIF-rådet om aspekter i förslaget som berör bekämpning av olagligt innehåll online.

Det hölls en diskussion om centrala inslag för åklagarmyndigheten, bland annat i fråga om straffrättsligt samarbete. Ordförandeskapet och kommissionen lyfte fram vikten av internationellt skyddsverk för att kunna garantera åklagarmyndigheternas oavhängighet.

Kommissionen informerade om covid-19 och kampen mot brottslighet och hur situationen såg ut ett år senare. Kommissionen menade att medlemsstaternas gemensamma insatser var viktiga.

Det hölls en diskussion om AI och utsikterna för den inre säkerheten. De flesta medlemsstater var överens om att det var viktigt att inte alltför mycket begränsa de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att använda AI. Respekten för grundläggande fri- och rättigheter skulle framhållas i förslaget.

Gällande meddelandet om Schengenstrategin fokuserade denna på kontroll av yttre gränser, fri inre rörlighet samt styrning och beredskap. Medlemsstaterna välkomnade strategin och underströk bland annat vikten av Frontex arbete, interoperabilitet, ökat polissamarbete och användningen av ny teknik. Vidare gavs information om bland annat förhandlingar om e-bevisning, inrättandet av Eppo, förslaget om nytt mandat till Europol och direktivet om kritiska enheters motståndskraft. Vi fick även lägesrapporter om genomförandet av interoperabiliteten och den nya Frontexförordningen.

Slutligen fick vi även en uppdatering från ordföranden från gruppen för kamp mot terrorism om ytterligare samarbete mellan berörda myndigheter med ansvar för terrorismbekämpningen.

En skriftlig rapport från mötet har överlämnats till riksdagen.

Vid det informella rådsmötet den 15–16 juli i Slovenien fördes en diskussion om den digitala utvecklingen och dess påverkan på det brottsbekämpande arbetet. Medlemsstaterna var överens om att hitta en balans mellan att använda AI i brottsbekämpande syfte och att skydda de grundläggande rättigheterna.

Gällande kommissionens meddelande om en Schengenstrategi diskuterades frågan om möjligheten att införa nationella gränskontroller, lärdomar från pandemin och vikten av informationsutbyte.

2021/22:3
1 oktober

En skriftlig rapport från mötet har överlämnats till riksdagen.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Vi går in på dagordningspunkten 5, Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo). Det här är en informationspunkt.

Anf. 29 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Jag kan glädjande nog konstatera att Eppo sedan den 1 juni 2021 är operativt och har dragit igång sina brottsutredningar. Sverige kommer att följa arbetet inom Eppo noga framöver, men eftersom detta endast är en informationspunkt ber jag att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Då går vi in på dagordningspunkten 6, Frihetsberövande före rättegång. Det här är en diskussionspunkt.

Anf. 31 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! På kommissionens initiativ har frågan om materiella förhållanden i häkten och häktades processuella rättigheter inom EU diskuterats på expertnivå inom rådet under våren.

Sverige har precis som de flesta andra medlemsstater ifrågasatt behovet av lagstiftningsåtgärder på EU-nivå på häktningsområdet. Jag vill vara tydlig med att vi vill fortsätta att göra det. Detta beror bland annat på de svårigheter som följer av att de processrättsliga regelverken i medlemsstaterna skiljer sig åt. Från kommissionens sida undersöker man därför i stället om andra åtgärder på EU-nivå kan bidra till en förbättrad situation för häktade inom EU och därigenom stärka det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna.

Vid RIF-rådet den 7 oktober kommer ministrarna att diskutera följande frågor: dels vilka minimistandarder som bör prioriteras för att stärka det ömsesidiga förtroendet inom EU, dels vilka initiativ på EU-nivå som bör vidtas i syfte att förbättra häktesförhållandena och öka användningen av alternativ till häktning.

Det är i dagsläget svårt att bedöma vilka initiativ på EU-nivå i stället för lagstiftningsåtgärder som bör vidtas och vilka standarder som i så fall bör prioriteras. Regeringen är därför öppen för en fortsatt dialog kring detta. För svensk del är det särskilt viktigt att värna om det som utmärker vår brottmålsprocess. Muntlighetsprincipen och omedelbarhetsprincipen medför exempelvis att alternativ till häktning inte alltid är lämpliga.

När det gäller frågor kopplade till materiella förhållanden i häkten bör man också ta hänsyn till det arbete som sker inom Europarådets kommitté mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, CPT, och FN:s kommitté mot tortyr, CAT.

Anf. 32 MIKAEL DAMSGAARD (M):

Herr ordförande! Tack så mycket för dragningen, statsrådet!

Vi instämmer med regeringen i att åtgärder på EU-nivå som tar sikte på häktning och andra frihetsberövanden är komplicerade eftersom de processrättsliga regelverken i medlemsstaterna skiljer sig åt och att det måste vara upp till varje medlemsstat att avgöra när exempelvis alternativ till häktning kan vara möjliga och lämpliga. Det är därför viktigt att Sverige är tydligt med vad som gäller och att det inte bör tas några initiativ på EU-nivå utifrån det underlag som har presenterats.

Här menar vi att formuleringarna i det skriftliga underlaget och det statsrådet sa om att man i dagsläget inte kan bedöma vilka initiativ på EU-nivå som bör vidtas och vilka standarder som bör prioriteras men att regeringen är öppen för en fortsatt dialog kring detta skapar en otydlighet, som vi uppfattar det, och en öppning som riskerar att sätta en boll i rullning. Vi vet hur EU-maskineriet ibland fungerar, och det gäller att vara tydlig i tid. Vi skulle vilja se ett ytterligare förtydligande av ståndpunkten som gör det tydligt att vi utifrån det underlag som presenterats nu inte vill se några ytterligare åtgärder på EU-nivå.

I underlaget lyfter man fram att det har varit 300 fall sedan 2016 då europeiska arresteringsorder inte har kunnat verkställas och härleder det delvis till den här frågan. Men ska man angripa den frågan är det nog viktigt att man gör en ordentlig, grundläggande analys av vad de här fallen beror på då man inte har kunnat verkställa europeiska arresteringsorder samt vilka medlemsstater det i första hand handlar om där de här problemen finns, i stället för att ta en sådan bred och generell ansats som man gör i det här ärendet.

Anf. 33 HANS EKLIND (KD):

Jag ska fatta mig oerhört kort, för Mikael Damsgaard har i princip redogjort för vad vi också tänker, alltså att vi skulle vilja se en mer klagörande markering i den svenska ståndpunkten om att detta med häktningar ska hanteras bara på nationell nivå. Det intryck man fick av statssekreterarens besök i justitieutskottet var, som jag förstått det, att regeringen i princip delade den åsikten. Då blir väl följdfrågan: Ska då inte ståndpunkten uppdateras i enlighet med detta?

Anf. 34 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det är det talade ordet som gäller. Jag var tydlig med att Sverige ser tveksamheter med lagstiftningsåtgärder på EU-nivå. Jag tycker därför att vi har förtydligat den diskussionen.

Däremot är det inte oväsentligt att andra länder också hanterar sina häktesfrågor på ett bra sätt, så att vi inte hamnar i situationer där den europeiska arresteringsordern inte kan användas. Det finns ju ett gemensamt europiskt intresse av att europeiska arresteringsordern fungerar mellan medlemsländerna.

Jag funderar: Har vi råkat ut för detta? Min bild är att när vi frågar åklagarmyndigheten säger de att det i dagsläget finns en god tillit. De anser att samarbetet med andra medlemsstater fungerar bra. Det är alltså inte i första hand Sverige som pekas ut i den här diskussionen. Men det är klart att det är viktigt att tilliten mellan medlemsstaterna finns där, för skulle det

bli så att europeiska arresteringsordern inte fungerar mellan medlemsstaterna har vi problem.

I lagstiftningsdiskussionen tror jag att vi, tillsammans med många andra medlemsstater, faktiskt är tillräckligt tydliga med att detta inte är vägen framåt. Vilka andra initiativ som skulle kunna komma fram här vet vi däremot inte. Därför måste vi kunna vara öppna för en diskussion. Tänk om det kommer fram bra diskussioner som vi kan stödja, som till exempel inte försvårar för vårt eget processsystem i Sverige!

Jag tycker att vi har förtydligat att vi är väldigt tveksamma till lagstiftningsåtgärder i den här delen. Vi säger dock inte nej till att lyssna om det finns goda initiativ som kan förbättra användandet av europeiska arresteringsordern och öka tilliten mellan EU:s medlemsstater. Det är väl där vi försökt hamna. Jag tror att vi i sak ligger väldigt nära varandra i vår argumentation.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

När andre vice ordföranden nickar och säger att det där lät bra, då låter det också bra.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Jag är extra glad att ordet CPT finns med. Ni som har jobbat med kommersiell radio vet att det står för cost per thousand, men det är ett annat begrepp. Det var lite roligt.

Nu går vi in på Icke lagstiftande verksamhet och dagordningspunkten 9, Utmaningar i samband med screening och förvar vid gränsen. Det här är en diskussionspunkt.

Anf. 36 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Herr ordförande! För ett år sedan presenterade kommissionen sitt förslag till en ny migrations- och asylpakt. Ett av de förslag som utgör migrations- och asylpakten är det om screening före inresa av tredjelandsmedborgare som saknar tillstånd. Syftet med förslaget är att täppa till vissa luckor som finns i dag. Det görs genom att de som inte kontrolleras i en inresekontroll i stället ska genomgå en screening när de påträffas. Screeningen bygger på tre delar. Den första handlar om att identifiera personen, den andra är en hälsokontroll för att identifiera sårbarheter och bedöma personens hälsotillstånd och den tredje är en säkerhetskontroll.

Platsen för screeningen beror på var personen påträffas. Påträffas personen vid gränsen ska den äga rum i anslutning till gränsen. Om personen däremot påträffas på territoriet ska den äga rum på en lämplig plats inne på territoriet.

Inför rådsmötet den 8 oktober har ordförandeskapet satt upp en dagordningspunkt med rubriken Utmaningarna med screening och förvar vid gränsen. Vi har inte fått något dokument delat till oss och vet därför inte riktigt hur frågan kommer att hanteras vid mötet. Utifrån hur diskussionen har gått i förhandlingarna vill dock troligtvis ordförandeskapet diskutera hur personer ska tillgängliggöras för screening i de fall då personer påträffas vid gränsen.

Den här frågan är utestående. Medlemsstaterna har lite olika syn. Vissa medlemsstater vill se att förvar snarare är regel än undantag vid screening vid gränsen. Andra medlemsstater vill att förvar ska vara ett alternativ men

inte en regel. De olika åsikterna beror oftast på att medlemsstaterna har organiserat sin gränsförvaltning på olika sätt och har olika rättsliga förutsättningar, men också olika geografiska förutsättningar.

För svenskt vidkommande skulle exempelvis ett tvång om förvar vid gränsen kunna bli problematiskt, inte minst med tanke på det stora antal gränsövergångar vi har, ungefär hundra. Vi behöver i stället sträva efter en flexibilitet som gör det möjligt att införa screeningförfarandet utifrån våra svenska förutsättningar. Av den anledningen vill regeringen verka för att medlemsstaterna ges möjlighet att sortera screeningen under och använda sig av nationell lagstiftning. Vi vill också verka för en flexibilitet i var screeningen ska utföras och hur personer ska hållas tillgängliga för screeningförfarandet.

Det är viktigt att screeningen ser likadan ut i alla medlemsstater, att alla kontrolleras på samma sätt och att samma information inhämtas. Medlemsstaterna behöver dock få ett utrymme att anpassa hur man rättsligt genomför screeningen i sin nationella lagstiftning utan att screeningförfarandet blir annorlunda. Medlemsstaterna behöver också få ett utrymme att själva anpassa var screeningen äger rum, utefter de geografiska förutsättningar man har.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Det var många gånger ordet screening nämdes. Det noterar vi speciellt.

Anf. 38 HANS EKLIND (KD):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen. Vi hade ju möjlighet att i socialförsäkringsutskottet i tisdags lyssna till statssekreterarens föredragning.

Jag förstår att ni inte har fått ett dokument, och det måste besvara en hel del när man från våra partier naturligtvis behöver en mer klarläggande ståndpunkt. Det är två meningar som levereras som Sveriges ståndpunkt. Det är, tycker jag, väldigt svårt att utläsa vad statsrådet kommer att verka för.

I den svenska ståndpunkten blir det lite knepigt. Ståndpunkten innebär att Sverige motsätter sig en enhetlig reglering på detta område. Jag skulle vilja vet vad som är skälet.

Vi har exempelvis 520 förvarsplatser och obligatoriskt förvar av dem som påträffas reguljärt vid gräns eller inne på territoriet. I och med att vi vet att 99–100 procent av dessa förvarsplatser redan används säger det sig självt att vi behöver dubbla antalet förvarsplatser bara utifrån den situation som råder just nu. Jag köper att detta naturligtvis skulle bli ett väldigt svårt logistiskt problem att lösa.

Jag skulle vilja ge statsrådet möjlighet att utveckla den svenska ståndpunkten och lite mer tydligt förklara vad ambitionen är. Vi var inte nöjda med de svar vi fick i SfU i tisdags och anmälde därför en avvikande ståndpunkt, som delas av både moderater och sverigedemokrater. Min fråga handlar egentligen om att vi behöver få lite mer kött på de här två meningarna, om man uttrycker sig så.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Precis som statsrådet sa senast är det vid EU-nämndens sammanträden det talade ordet som gäller. Vi får återkomma med ytterligare förtydliganden.

Anf. 40 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag vill bara upprepa den avvikande ståndpunkt vi hade i utskottet; vi står fast vid den.

Anf. 41 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Vi har många gånger här och på andra ställen talat om hur avgörande det är att få till fungerande gränskontroller – det är avgörande för att få till ett ordnat mottagande. Screening vid gränsen är en viktig del i detta.

I sak och form instämmer jag helt med Hans Eklind. I sak behöver jag inte utveckla mer, och i form håller jag med om att ståndpunkten är väldigt kort. Det var visserligen lite fler ord i dag, men det som statsrådet drog handlade mycket om bakgrunden.

Jag får faktiskt inte heller riktigt grepp om vad det är regeringen vill. Det är viktigt att se till att det ser lika ut i alla medlemsstater, men det behöver också vara flexibelt. Jag tycker nog att detta behöver utvecklas lite grann.

I den ståndpunkt som fanns i faktagruppromemorian för ett år sedan, som såklart var preliminär och inte har upprepats i dag, argumenterade regeringen lite mer kring varför man tycker att detta är viktigt, och det tycker vi också. Mer kött på benen, får jag instämma i.

Anf. 42 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det är möjligt att de två meningarna var korta, och det var därför jag valde att efter den diskussion som har förevarit i utskottet vara något mer precis i min muntliga föredragning.

Det handlar om att skilja mellan två olika saker. Det första är vad syftet med screeningen är, vad den ska uppnå samt att den ska genomföras. Det är viktigt att screeningen ser likadan ut i alla medlemsstater, att alla kontrolleras på samma sätt och att samma information inhämtas.

Vi menar dock att det, eftersom vi har annorlunda geografiska förutsättningar, måste finnas utrymme att anpassa hur man rättsligt genomför detta. Det vi förespråkar här, och det jag föredrog muntligen, är därför att vi ska få använda nationell lagstiftning för att implementera detta.

Man kan driva tanken att vi ska ha en europeisk lagstiftning som ser likadan ut för alla länder. Vi tror att risken då ökar för att våra nationella förutsättningar inte tas om hand på ett tillräckligt bra sätt när detta ska genomföras. Det är anledningen till att vi var mer uttömmande i svaret och till att vi tycker att medlemsstaterna bör ges möjlighet att göra detta genom nationell lagstiftning.

Flexibiliteten handlar inte om huruvida screening ska genomföras, utan det handlar om att vara tydlig med att verka för en flexibilitet gällande var screeningen ska genomföras och hur personer ska hållas tillgängliga för screeningförfarandet. Återigen – det ska genomföras för alla och avse samma information, men flexibiliteten gäller *hur*.

Sverige är ett väldigt annorlunda land jämfört med många andra. Vi har fler övergångar och gränspassager än väldigt många andra länder inom EU. Detta kommer att ställa nya krav på hur vi genomför denna verksamhet i praktiken.

Jag tycker att det är en rimlig ståndpunkt, men det hade varit bättre om vi hade haft skriftligt material så vi hade vetat exakt hur man vill föra diskussionen. Detta underlättar också för oss när vi ska vara tydliga mot er om hur diskussionen kommer att föras. Men vi tror att det är här diskussionen kommer att hamna, och det är därför jag försökte vara ännu tydligare än vi var i utskottet tidigare när det gäller hur vi ser på frågan.

Anf. 43 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Ord är viktiga. Om jag går tillbaka till faktapromemorian ser jag att regeringen där *välkomnade* screeningen, och i det här fallet *verkar man för* den. Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna har ju sagt att det är viktigt att vi välkomnar genomförandet, så därför undrar jag varför man har ändrat orden.

Anf. 44 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Jag var tvungen att tänka efter kring vad som kan ha föranlett detta. Det är väl så att man i början av en process är noga med att välkomna olika initiativ. När man väl har kommit längre och börjat diskutera detaljerna diskuterar man vad man ska fokusera på och hur det ska genomföras. Det är inte så att vi har ändrat uppfattning. Vi kan gärna i den diskussion som pågår säga att vi välkomnar detta initiativ, för det gör vi. När det däremot gäller innehållet tycker vi att vi ska verka för en nationell flexibilitet i fråga om genomförandet eftersom vi har en del andra förutsättningar än andra medlemsstater.

Anf. 45 HANS EKLIND (KD):

Herr ordförande! Efter att ha lyssnat till statsrådets förtydliganden kring vad Sverige egentligen tycker och tänker ser jag inte att vi behöver anmäla någon avvikande ståndpunkt. Det har framgått att regeringen vill se en enhetlig reglering på detta område, men man vill också ha möjlighet att åstadkomma denna reglering med en flexibilitet utifrån vårt lands specifika villkor och det läge vi befinner oss i. Detta var det i sak viktiga för oss.

Screeningen är viktig, inte bara sett till säkerhetsaspekten utan också för att vi ska få till den fria rörligheten. Det är kanske egentligen där vi kan tillgodogöra oss väldigt mycket som medlemsstat – just att vi har en fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och människor. Men det förutsätter att vi har en effektiv screening vid EU:s yttre gräns. Det framgår av statsrådets föredragning att han är av precis samma åsikt, så jag känner att den avvikande ståndpunkt som vi anmälde i SfU faller här i EU-nämnden.

Anf. 46 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för förtydligandet och välkommandet! Jag ansluter mig till Hans Eklind – vi har alltså ingen avvikande ståndpunkt.

Anf. 47 MARTIN KINNUNEN (SD):

Vi är inte fullt övertygade ännu, så vi står fast vid den avvikande mening som vi anmält.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Genomförande av interoperabilitet. Det är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 49 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! EU:s interoperabilitetsförordningar trädde i kraft i juni förra året och ska vara genomförda vid utgången av 2023. Syftet är att kunna utnyttja informationen vid EU:s gemensamma gräns- och säkerhetssystem på ett effektivt sätt och att kunna upptäcka bruk av multipla identiteter. Detta är en nyckel till ökad säkerhet inom Schengen.

Vid rådsrådet i december 2020 justerade vi tidsplanen för in- och utresesystemet EES. Den övergripande tidsplanen för genomförandet av hela interoperabilitetskonceptet har dock legat fast.

Vid rådsrådet nästa vecka avser kommissionen och eu-Lisa att informera om det aktuella läget i genomförandearbetet. På dagordningen står också diskussion utan att det anges närmare vad som avses diskuteras.

Vi vet att några medlemsstater fortfarande har problem med sitt nationella genomförande av EES. Vi vet också att det har förekommit förseningar i det centrala utvecklingsarbetet. Detta påverkar samtliga medlemsstaters, även Sveriges, genomförande. Olika alternativ för att snabba upp arbetet diskuteras på teknisk nivå, men vi har ännu inte sett några konkreta förslag. Sverige ligger annars bra till i genomförandet, och vi menar fortfarande att ytterligare förseningar som påverkar den övergripande tidtabellen bör undvikas.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen och konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13, Den digitala dimensionen vid utredning av sexuella övergrepp mot barn – utmaningar och vägen framåt. Det handlar om en riktlinjedebatt, och detta är en diskussionspunkt.

Anf. 51 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Ordförandeskapet vill föra en diskussion om den digitala dimensionen i att utreda sexuella övergrepp mot barn. Syftet med diskussionen är att identifiera utmaningar och vilka vägar framåt som kan bli aktuella.

I ett bakgrundsdokument pekar ordförandeskapet på ett antal horisontella arbeten på EU-nivå som syftar till att förbättra de brottsbekämpande myndigheternas tillgång till information och bevisning i elektroniska kommunikationer och digitala system. Ordförandeskapet refererar också till specifika initiativ som är viktiga för att förbättra möjligheterna att bekämpa sexuella övergrepp mot barn online.

Den 1 december kommer kommissionen att presentera ett förslag till rättsakt som kommer att ställa ökade krav på onlineaktörer att identifiera, ta bort och rapportera sexuellt övergreppsmaterial.

Kommissionens förslag innebär också att det ska inrättas ett europeiskt centrum för förebyggande och motverkande av sexuella övergrepp mot barn. Detta centrum kommer att föreslås få till uppgift att bland annat hantera de rapporter som följer av en rapporteringsskyldighet, stödja brottsbekämpande myndigheter, arbeta samordnande med förebyggande insatser med mera.

Från svensk sida är vi positiva till denna viktiga diskussion. När det gäller tillgången till bevisning och information i digitala system och elektroniska kommunikationer jobbar vi, som ni vet, aktivt med flera frågor. Hit hör naturligtvis arbetet med e-bevisning, datalagring och kryptering. En utveckling i de frågorna på EU-nivå är naturligtvis positiv också för möjligheterna att bekämpa sexuella övergrepp mot barn.

Rådsmötet blir därför ännu ett tillfälle att understryka vikten av att vi når resultat för att förbättra de brottsbekämpande myndigheternas tillgång till information från den digitala miljön. Detta är naturligtvis av största vikt för en effektiv bekämpning av sexuella övergrepp mot barn.

Från regeringens sida ser vi också fram emot att få arbeta aktivt med kommissionens förslag. Förslaget kan innebära att vi nu tar viktiga steg framåt för att bekämpa de sexuella övergreppen mot barn i onlinemiljön. Det gränsöverskridande internet innebär att det finns ett mervärde i gemensamma åtgärder på EU-nivå när det behövs ökade krav på onlineaktörerna och förbättrade förutsättningar för de brottsbekämpande myndigheterna.

Låt mig understryka att regeringen tar sexualbrott mot barn på största allvar. Vi anser att det är viktigt att agera på bred front, även internationellt.

Anf. 52 HANS EKLIND (KD):

Herr ordförande! Jag har en konkret fråga: Vilka fördelar och vilka förbättringar ser regeringen att förslaget om ett EU-övergripande centrum för att förebygga och motverka sexuella övergrepp mot barn skulle ge, jämfört med att man utvecklar samarbetet mellan EU:s nationella funktioner?

Anf. 53 MIKAEL DAMSGAARD (M):

Herr ordförande! Sexuella övergrepp mot barn hör verkligen till de vidrigaste brott som går att tänka sig. För att brottsbekämpande myndigheter effektivt ska kunna bekämpa denna typ av brott är tillgången till data från elektroniska kommunikationer och digitala system avgörande.

EU-samarbetet har verkligen stor potential vad gäller att bekämpa sexuella övergrepp mot barn, men det är också viktigt att varje medlemsstat gör sitt. Därför är det – även om det kanske ligger lite utanför detta ärende – anmärkningsvärt att Sverige var bland de sista länderna i EU som ratificerade den så kallade Budapestkonventionen, vilket skedde först nu i år, och att polis och åklagare fortfarande väntar på att få en fungerande reglering gällande husrannsakan på distans, som också är en viktig fråga.

Vad gäller EU:s väg framåt ser vi positivt på det arbete som nu pågår, till exempel gällande elektronisk bevisning. Det är också viktigt att en ändamålsenlig reglering rörande datalagring kommer på plats. Vi välkomnar också det arbete som nu pågår i kommissionen med en ny rättsakt för en mer effektiv bekämpning av sexualbrott mot barn online.

Jag förstår att det innan kommissionens förslag har presenterats naturligtvis är svårt att ha en bestämd uppfattning om när en ny rättsakt kan vara på plats. Men jag vill ändå fråga inrikesministern om han, givet den information regeringen har om innehållet i det kommande förslaget och de diskussioner som hittills har förts, har någon prognos för när en ny rättsakt skulle kunna vara på plats.

Anf. 54 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Den sista frågan är lite knepig eftersom det är lite svårt att bedöma frågan. Men vi tror att det kan röra på sig till nästa år. Det beror lite grann på dialogerna som måste föras innan.

Det är en prioriterad fråga från kommissionens sida, och det känns som att det finns ett starkt stöd från både medlemsstater och parlamentet att komma vidare i frågan. Det talar för att det kan gå lite snabbare än i andra sammanhang. Någon gång nästa år kanske, om vi har tur.

I övrigt finns ännu inte ett färdigt förslag kopplat till centruminitiativet, som kommissionen har presenterat. När det gäller den typen av frågor finns ett intresse för oss att systematiskt lära av andra länder. Det kommer att bli ett ökat rapporteringskrav, som därmed innebär en interaktion med de stora onlineoperatörerna. Att ha ett interface mot dem kopplat till de brottsbekämpande myndigheterna kan ju vara en relevant fråga för att hantera centret på ett bra sätt kopplat till de nationella brottsbekämpande myndigheterna. Men det får vi väl se.

Vi har sett att det finns ett antal utvecklingsarbeten där EU har ett mervärde för medlemsstaterna och de brottsbekämpande myndigheterna. Det kan mycket väl vara ett område som passar för det. Det finns också liknande center i USA som samarbetar med brottsbekämpande myndigheter i Europa. Det skulle också kunna tala för att underlätta samarbetet inte minst med USA, som huserar flera av de största aktörerna på området. Det skulle därmed underlätta samarbetet.

Vi får se när kommissionen har kommit längre med sina förslag om hur vi värderar detta och hur våra brottsbekämpande myndigheter ser på detta. Det kommer att vara viktigt för oss i slutändan.

Jag delar bilden av att vi har gjort mycket. Man kan verkligen fundera över varför det har tagit så lång tid att implementera Budapestkonventionen. Å andra sidan är jag stolt över att jag fick vara den inrikesminister som kunde lägga fram det förslaget efter så många år, och därmed har polisen fått ett nytt verktyg att kunna frysa tillgångar. Även om det inte riktigt hör till frågan jobbar vi på departementet med att lägga fram förslag om husrannsakan på distans, i molntjänster och annat. Det är viktiga frågor för oss för att få en mer komplett verktygslåda och att inte låta inte minst sexuella övergrepp mot barn gå ostraffade därför att våra verktyg och rättsliga regleringar inte hänger med i den digitala världen. Det är ett område som verkligen visar hur viktigt det är med digital bevisning för att komma vidare. Internet ska inte bli en parallell verklighet där brottsliga handlingar är tillåtna eller där barn kan exploateras. Jag ser fram emot att

komma vidare med ytterligare förslag också inom ramen för den svenska politiken.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Dagordningspunkt 14, Övriga frågor. Finns något där som statsrådet önskar kommentera?

Anf. 56 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det är en informationspunkt, och vi avser att lyssna på informationen.

Ordförande! Jag har en sista sak. Jag vill få fört till protokollet att i gemensamma kommittén kommer man att ta upp dagordningspunkterna om screening och förvar vid gränsen, genomförande av interoperabilitet och aktuella lagstiftningsärenden. Samtliga punkter har jag redogjort för tidigare. De ryms under gemensamma kommittén.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för närvaron vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar statsrådet med medarbetare en trevlig helg. Tack för i dag!

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Märta Stenevi

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 juni 2021

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 oktober 2021

2021/22:3

1 oktober

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Märta Stenevi med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde. Vi inleder med återrapport från möte i rådet den 7–8 juni 2021.

Anf. 59 Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP):

Ordförande! Ni har mottagit en skriftlig rapportering från rådsmötet den 7–8 juni, och om ni har några frågor svarar jag gärna på dem.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Vi tackar för och noterar informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 4, Slutsatser om EU:s strategi för barnets rättigheter. Det här är en beslutspunkt.

Anf. 61 Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP):

Ordförande! Jag avser att samråda om rådsslutsatser om barnets rättigheter, det vill säga dagordningspunkt 4 på dagordningen inför RIF den 7–8 oktober. Det är en beslutspunkt.

Det slovenska ordförandeskapet har tagit initiativ till rådsslutsatserna utifrån kommissionens strategi för barnets rättigheter. Rådsslutsatserna välkomnar kommissionens strategi, och man uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna i deras arbete med strategin inom ramen för principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

Medlemsstaterna uppmanas att vidta ett antal åtgärder i syfte att stärka tillämpningen av barnets rättigheter inom exempelvis rättsväsendet, arbetet för att förebygga våld och inom den digitala sfären. Vidare betonas aspekter såsom barnets rätt till deltagande och inflytande samt behovet av skydd mot diskriminering och utsatthet i övrigt.

Regeringen överlade med socialutskottet om ståndpunkten om själva strategin den 20 maj. Med utgångspunkt i den ståndpunkten har vi under förhandlingarna om rådsslutsatserna välkomnat strategin och verkat för att exempelvis understryka vikten av att flickors och pojkars olika situation ska synliggöras samt att medlemsstaternas utrymme att agera utifrån den nationella situationen ska upprätthållas. Mot den bakgrunden avser vi att ställa oss bakom ett godkännande av rådsslutsatserna på rådsmötet.

Jag vill dock informera nämnden om att det på grund av några medlemsstater har varit vissa svårigheter att nå samsyn och enighet om slutsatserna. Om det slovenska ordförandeskapet bedömer att det inte går att uppnå den enighet som krävs är det sannolikt att dagordningspunkten om ett godkännande av slutsatserna tas bort.

2021/22:3
1 oktober

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Det här var det snabbaste tillträdet och utgången från dagens EU-nämndssammanträde. Vi tackar för närvaron och tillönskar dig och medarbetarna en trevlig helg.

Anf. 63 Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP):

Tack för att jag fick träffa er fysiskt, om än kort, i dag. Jag önskar alla ledamöterna en trevlig helg.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma!

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Det blir nu en liten digital turné, och vi noterar att finansminister Magdalena Andersson är med via video. Välkommen till dagens EU-nämndssammanträde, finansministern!

Vi inleder som vanligt med återrapport. Det blir återrapport från videomöte den 6 september 2021 och återrapport från informellt möte i rådet den 10–11 september 2021.

Anf. 66 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den 6 september behandlades förslag till genomförandebeslut av ytterligare två återhämtningsplaner. Det gällde Irland och Tjeckien, och de gavs enhälligt stöd och kunde sedan antas med ett skriftligt förfarande.

Vad gäller den 10–11 september hade vi då ett informellt Ekofinrådsmöte i Slovenien. Då berördes många frågor. Den första diskussionen handlade om hur man ska minska det finansiella systemets exponering mot klimatrelaterade risker och hur de här riskerna ska kunna prissättas och analyseras. Här lyftes bland annat fram vikten av att utveckla tillförlitliga klimatstresstester och förbättra tillgången till data så att man kan jämföra olika saker.

Efter det hade vi en diskussion om olika alternativ för att möjliggöra för avancerade länder att på frivillig basis låna vidare de speciella dragningsrätterna, SDR, till utvecklingsländer. Det här var en del av den överenskommelse vi gjorde i samband med IMF:s möten i våras.

Flera medlemsstater menar att det bästa alternativet är att man använder den redan etablerade fond som finns, PRGT, för att kunna låna vidare. Det är det minst komplicerade av de alternativ som presenterades, men flera ville att vi också skulle titta närmare på ytterligare alternativ. I egenskap av ordförande för IMFC konstaterade jag att vi ser fram emot att fortsätta diskussionen i Washington om drygt en vecka.

Under mötet diskuterade vi också finanspolitikens roll i den ekonomiska återhämtningen med fokus på hur man ska skapa utrymme för investeringar. Det kopplades ihop med EU:s finanspolitiska ramverk, där ju flera medlemsstater menar att det behövs mer flexibilitet för att möjliggöra särskilt gröna investeringar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Den sista diskussionen rörde framtidens beskattning, där fokus låg på pågående förhandlingar om global företagsbeskattning i OECD. Flera medlemsstater hoppas på en överenskommelse i oktober.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Översyn av tillsynsreglerna för försäkrings- och återförsäkringsföretag (Solvens II). Detta är en riktlinjedebatt och en diskussionspunkt.

Anf. 68 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska vi diskutera det nyligen presenterade lagstiftningspaketet. Det innehåller både ändringar i befintliga regler och förslag på nya regler som ska inkluderas i regelverket. Det föreslås också ett helt nytt direktiv för att etablera ett krishanteringsramverk för försäkringssektorn.

Syftet med förslagen är att göra anpassningar till rådande marknadsläge, att förbättra tillsynen och att stärka skyddet för försäkringstagaren. Dessutom finns utrymme för att öka proportionaliteten för att minska den administrativa bördan för små och lite mindre komplexa försäkringsbolag.

Med de förslag man har kommit med vill kommissionen också bidra till EU:s ambitioner på andra områden. Det gäller till exempel förslag för att stärka försäkringssektorns roll som investerare i realekonomin och att kunna bidra till kapitalmarknadsunionen. Därtill föreslås att flera klimat- och hållbarhetsrelaterade risker ska integreras i befintliga tillsynsverktyg och på så sätt också bidra till EU:s mål inom den gröna omställningen.

Från regeringens sida anser vi att Solvens II är ett överlag välfungerande regelverk som har bidragit till att stärka konsumentskyddet i försäkringssektorn. Regeringen välkomnar ambitionen att stärka konsumentskyddet ytterligare. Ett viktigt ingångsvärde för regeringen är att verka för att vi gör nödvändiga justeringar, men jag menar inte att vi behöver ändra regelverket i grunden.

Just nu är vi i ett läge där vi går igenom förslagen noggrant, och vi kommer såklart att återkomma till riksdagen inför den kommande rådsbehandlingen.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster – Information från ordförandeskapet. Detta är en informationspunkt.

Anf. 70 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har inget att säga på denna punkt.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för och noterar informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Faciliteten för återhämtning och resiliens, 5 a Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens – Lägesrapport och diskussion och 5 b Rådets genomförandebeslut enligt förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens – Antagande. Det här är ett beslutsärende.

Anf. 72 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag tar punkterna a och b sammantaget. Vi kommer att dels få en sedvanlig uppdatering av genomförandet, dels besluta om kommissionens förslag till genomförandebeslut för Maltas återhämtningsplan.

Arbetet med denna facilitet pågår fortfarande. Hittills har 18 återhämtningsplaner beslutats med en volym på ungefär 412 miljarder euro.

Vad gäller Maltas återhämtningsplan bedömer kommissionen att den lever upp till förordningens krav. Kommissionen föreslår därför att rådet ska besluta om att godkänna den.

Malta ansöker om 316 miljoner euro i bidrag från den här faciliteten. Det motsvarar 2,3 procent av landets bnp 2019. Kommissionen bedömer att planen lever upp till kravet om att en signifikant andel av tidigare års landsspecifika rekommendationer ska adresseras.

Sedan förslaget om genomförandebeslut publicerades har det behandlats i EU-kommittéer. Där har planen diskuterats med fokus på övergripande frågor som efterlevnad av förordningens kriterier och hur de kan stödja medlemsstatens utveckling på sikt. Kommittéerna har givit stöd till genomförandebeslut.

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning att Maltas återhämtningsplan lever upp till kriterierna. Överlag bedöms återhämtningsplanen stärka medlemsstaten och därmed EU:s utveckling på lång sikt. Regeringen kan därför stödja kommissionens förslag till beslut.

Anf. 73 JAN ERICSON (M):

Jag har inga synpunkter på Maltas återhämtningsplan specifikt. Men nu har vi ju betat av 18 stycken sådana här, och jag tycker att de känns väldigt standardiserade när man läser dem.

Med tanke på att Sverige är en ganska stor nettobidragsbetalare till systemet undrar jag helt enkelt hur mycket arbete regeringen lägger ned på att faktiskt granska de här planerna för varje respektive land. Läger den svenska regeringen eget arbete på detta, eller litar man på kommissionens bedömning? Det är jag lite nyfiken på.

Anf. 74 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr ordförande! Det är möjligt att någon av tjänstemännen får hjälpa till här. Men om jag har förstått rätt är det inte ovanligt att de här planerna i huvudsak finns på nationens eget språk. Då handlar det lite om vilka möjligheter man har att läsa alla de olika språken i EU. Däremot finns kommissionens bedömningar av planerna såklart på språk som vi kan läsa. Men det är möjligt att någon av tjänstemännen vill komplettera detta.

Med det sagt: Självklart lägger vi tid på att titta på förfarandet. Vi sitter också med i kommittéer som granskar de här planerna på EU-nivå.

Anf. 75 Kanslirådet GABRIEL SAMUELSSON BERGER:

Jag kan bara lägga till att precis som finansministern säger är planerna i regel skrivna på ursprungsspråk, det vill säga nationella språk. Vi gör en noggrann granskning av kommissionens bedömning, och vi jämför också med den faktiska återhämtningsplanen vid behov. Vi tittar även i de översättningar som kommissionen har gjort. Vi är noggranna med vår granskning av dem.

Jag kan också lägga till att det förutom det genomförandebeslut som skickas ut för beslut finns flera hundra sidor noggrann bedömning av kommissionen, som vi också går igenom noggrant och värderar.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Den europeiska planeringsterminen 2021: Tillvaratagna erfarenheter och det fortsatta arbetet i samband med faciliteten för återhämtning och resiliens. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 77 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vi ska diskutera erfarenheterna och även diskutera terminsprocessen för 2022. Detta sker mot bakgrund av att kommissionen i november väntas redogöra för utformningen av nästa års planeringstermin.

Den här terminen har tillfälligt anpassats för att samordnas med faciliteten för återhämtning och resiliens, bland annat för att man ska undvika överlappningar. Det beror på att facilitetens genomförande är nära knutet till de landsspecifika rekommendationerna, som ges genom terminen.

Med anledning av detta publicerade kommissionen exempelvis inga landsspecifika rapporter förra året, utan de ersattes av kommissionens granskning av de nationella återhämtningsplanerna. Därtill gav kommissionen endast landsspecifika rekommendationer på det finanspolitiska området. Det har ju varit lite speciella tider, om man säger så.

Eftersom implementeringen av faciliteten fortgår är det möjligt att planeringsterminen kommer att anpassas till faciliteten även kommande år.

Från regeringens sida välkomnar vi en diskussion om 2021 års europeiska planeringstermin men också om kommande årsprocess. Vi har ställt oss bakom de tillfälliga förändringar som har gjorts med anledning av faciliteten men menar att en återgång till den ordinarie processen bör ske så snart som möjligt.

Vi tycker också att eventuella förändringar inte ska äventyra den europeiska planeringsterminens huvudsyften. Dessutom bör förändringar enbart göras när det finns tydliga överlappningar med processen för faciliteten eller när uppenbara förbättringar föreslås.

Vid ändringsförslag ska man också ta hänsyn till att arbetet med den europeiska planeringsterminen sker i flera olika delar av rådsstrukturen.

Anf. 78 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Tack, finansministern, för informationen! Jag har bara en fråga, för jag delar regeringens ståndpunkt. Den gäller hur övriga länder, eller vissa övriga länder, ser på viljan att återgå till den ordinarie processen. Finns det en risk att man är nöjd med hur det är i dag?

Anf. 79 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har faktiskt inte kännedom om hur andra länder ser på det här i dagsläget. Det kommer vi att få veta på mötet i Luxemburg när vi har den här diskussionen. Men det är möjligt att någon av tjänstemännen som har suttit i rådsarbetsgrupper har en bättre känsla för detta än vad jag har.

Anf. 80 Departementsrådet ANNA WIDENFALK:

De flesta medlemsstater vill – vad vi vet i nuläget – att man ändå återgår i stort till den europeiska planeringsterminen som den har sett ut tidigare. Det är egentligen vad vi vet i dagsläget. Sedan kan det nog röra sig om att medlemsstaterna vill se mindre ändringar och att de är lite olika.

I dagsläget vet vi egentligen inte så mycket om hur länderna ställer sig till eventuella förändringar.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Tack, departementsrådet, för förtydligandet! Charlotte Quensel nickar instämmande. Jag antar att hon är nöjd med svaret.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nu går vi in på punkt 7, Genomförandet av SURE-instrumentet – Lägesrapport och diskussion. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 82 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Som ni känner till inrättades SURE förra året efter en rekordlång nattmangling. Det var till följd av utbrottet av covid-19-pandemin. Syftet är att tillhandahålla lån till medlemsländerna för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation. Storleken på instrumentet uppgår till 100 miljarder euro. Det finansieras genom upplåning på marknaden. Det garanteras av EU-budgeten och garantier från medlemsländerna.

Hittills har lån om drygt 94 miljarder euro beviljats från instrumentet. Enligt förordningen ska kommissionen var sjätte månad lägga fram en rapport om SURE, och den ska innehålla information om utestående belopp och lämplig tidsplan för återbetalning. Rapporten ska också bedöma om de extraordinära omständigheter med anledning av covid-19 som motiverar att man tillämpar instrumentet fortfarande kvarstår.

Diskussionen på mötet nästa vecka sker mot bakgrund av den senaste rapporten. Där konstaterar kommissionen bland annat att merparten av medlen från SURE har gått till åtgärder som är kopplade i korttidsarbete. Därtill fastställs att det är 19 medlemsstater som hittills har använt mekanismen och att de extraordinära omständigheterna kvarstår.

Regeringen välkomnar diskussionen om genomförandet och kommissionens halvårsrapport. Rapporten bidrar till att främja multilateral övervakning, transparens och likabehandling. Det är viktigt att SURE, som ju är ett tillfälligt instrument, enbart är tillgängligt så länge de extraordinära omständigheterna kvarstår.

Anf. 83 JAN ERICSON (M):

Precis som det under den förra punkten var bra att regeringen var tydlig med slutdatum och så vidare och att saker inte ska ligga kvar för länge kan man ha samma fundering när det gäller SURE. Min konkreta fråga är: Är det inte läge för regeringen att driva frågan om en definitiv slutpunkt för detta?

Man kan faktiskt också koppla SURE till återhämtningspaketet som sådant. Det känns som om det kan bli lite dubbelt om detta ligger kvar eftersom återhämtningspaketet också möjliggör lån och sådant för mer långsiktiga saker. Då kanske det är läge att sätta ett slutdatum för de mer

kortsiktiga insatserna. Är det inte läge för regeringen att driva frågan om ett slutdatum nu, så att man inte låter detta ligga kvar för länge?

Anf. 84 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Herr ordförande! Min kollega Hampus Hagman, som är ersättare i nämnden, har skickat med en fråga. Vi har inga synpunkter på själva ståndpunkten. I ståndpunkten sägs dock att det är viktigt att SURE enbart är tillgängligt så länge de extraordinära omständigheterna kvarstår. Det håller vi med om. Det var också en av grundförutsättningarna för att vi över huvud taget skulle acceptera inrättandet av SURE.

Vi har dock sett att den europeiska finanspolitiska nämnden har pratat om en permanent finanspolitisk kapacitet på EU-nivå i ett ärende som EU-nämnden behandlade i oktober förra året. Nu undrar ordförandeskapet om liknande tillfälliga instrument kan inrättas vid framtida kriser.

En permanent finanspolitisk kapacitet och liknande tillfälliga instrument är förstås inte riktigt samma sak, men det är ändå uppenbart att det rör på sig i synen på EU:s roll i finanspolitiken. Med anledning av detta vore det intressant att veta hur regeringen ser på att inrätta liknande instrument i framtiden, och vad gör Sverige för att mota Olle i grind så att EU inte får större finanspolitisk roll?

Anf. 85 ORDFÖRANDE:

Man skulle nästan kunna inleda och säga: Are you sure, finansministern?

Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Yes, I'm sure! Det som är bra med instrumentet är att det finns ett slutdatum. Det var en viktig punkt som vi drev från svensk sida för att det skulle kunna bli en överenskommelse. Instrumentet är tillgängligt fram till den 31 december 2022. Här finns alltså ett slutdatum.

Sedan har man sagt att kommissionen ska göra en bedömning om det fortfarande kvarstår extraordinära omständigheter. Här konstaterar kommissionen att det ekonomiska läget fortfarande är väldigt allvarligt och att återhämtningen mellan medlemsstaterna är ojämn. Många medlemsländer är inte tillbaka på de bnp-nivåer som rådde före krisen på det sätt vi är här i Sverige. De har haft en betydligt tuffare ekonomisk situation än vi har haft.

Det finns alltså ett slutdatum. Det är bra. Det finns krafter i EU som under en lång tid har argumenterat för att man behöver ha någon form av permanent facilitet. Det är något som vi från svensk sida med kraft har motsatt oss. Det var bland annat därför som vi menade att det var viktigt att ha ett slutdatum för den här faciliteten.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 8, Förberedelser inför de årliga möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF ska hålla den 12–14 oktober 2021. Det är punkterna 8 a och 8 b. Det är ett godkännande och ett beslutsärende.

Anf. 88 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

I de gemensamma positionerna inför dessa möten konstateras att den globala ekonomin har fortsatt att återhämta sig under året men att återhämtningen har varit ojämn. Eventuella risker som är förenade med nya mutationer av covid-19-viruset uppmärksammas. EU uttrycker också stöd för globala vaccinplattformar och ställer sig bakom IMF:s mål om att vaccinera 40 procent av befolkningen i alla länder till utgången av 2021 och 60 procent till utgången av första halvåret 2022. Detta är en otroligt viktig fråga.

Vad gäller finanspolitikens innehåll och inriktning framhålls att stödet inte bör dras tillbaka för tidigt och att tillväxtfrämjande investeringar och strukturreformer bör prioriteras.

EU lyfter även fram arbetet med att stödja låginkomstländer. Här betonas vikten av en effektiv implementering av G20:s och Parisklubbens skuldhanteringsinitiativ. EU visar också öppenhet för att undersöka möjligheten att vidareutlåna IMF:s särskilda dragningsrätter, vilket vi ju också har talat om på informella Ekofin för några veckor sedan.

I G20-mandatet betonas även vikten av att snabbt få till stånd en slutlig överenskommelse om G20:s OECD:s globala arbete om beskattning.

I IMFC-uttalandet uttrycks stöd för att fortsätta processen med den 16:e kvotöversynen i IMF. Här kan regeringen ställa sig bakom EU:s gemensamma positioner inför mötena. Där har vi från svensk sida också möjlighet att delta vid G20-mötet nu, även om jag gör det i egenskap av ordförande i IMFC.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går in på dagordningspunkt 9, Slutsatser om klimatfinansiering inför 26:e partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (COP 26) i Glasgow den 31 oktober–12 november 2021. Det handlar om ett godkännande, och detta är ett beslutsärende.

Anf. 90 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr ordförande! Dessa slutsatser utgör EU:s mandat inför mötet tillsammans med de rådsslutsatser som miljørådet antar den 6 oktober. Här beskriver man EU:s arbete och ambitioner med klimatfinansiering generellt men också EU:s arbete med hänsyn till genomförandet av Parisavtalet mer specifikt.

Finansieringsfrågorna kommer att ges stort fokus vid mötet. Till exempel kommer diskussionerna om mål för klimatfinansiering efter 2025 att inledas. I slutsatserna framhåller EU behovet av ytterligare åtgärder för att nå målen i Parisavtalet, både genom att EU förbinder sig att påskynda sina insatser inom den gröna given och genom att andra parter ökar sina ambitioner.

Vikten av privatfinansiering betonas, och EU:s arbete med hållbar finansiering lyfts fram. EU pekar även på den viktiga roll som de multilaterala utvecklingsbankerna har, inte minst för att hjälpa utvecklingsländer att ta fram ambitiösa klimatplaner. EU:s medlemsstater bekräftar åtagandet att öka sitt bidrag till internationell klimatfinansiering och uppmanar andra parter att göra detsamma. Det konstateras också att EU är den största givaren av offentlig klimatfinansiering.

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser om klimatfinansiering.

Anf. 91 JENS HOLM (V):

Tack för redogörelsen, finansministern!

Jag har läst det utkast till slutsatser som vi ha fått, och jag lyssnar nu på vad finansministern säger. Jag tycker att det är djupt frustrerande att det inte finns en enda siffra redovisad i detta om hur mycket EU hittills har bidragit med när det gäller klimatfinansiering och hur mycket ytterligare man tänker bidra med i Glasgow.

Jag förstår att motiveringen är att Glasgowmötet ligger ett par veckor tidigare i år än tidigare COP-möten har gjort, men det kan inte rimligen vara ett godtagbart argument. Det är klart att man måste kunna ha en siffra på hur mycket man hittills har bidragit med och hur mycket man tänker skala upp det med. Detta är min första fråga till ministern.

Min andra fråga handlar om den principiellt otroligt viktiga frågan om att klimatfinansiering ska vara ny och additionell. Man bör alltså inte finansiera klimatinsatser med pengar som man tar från malariabekämpning, politikutveckling i utvecklingsländer eller vad det nu kan vara, alltså från biståndsbudgeten. Jag ser ingenting om detta att det ska vara nytt och additionellt i vare sig den svenska positionen eller i utkastet till slutsatser. Min fråga till finansministern är om hon anser att EU:s och Sveriges klimatfinansiering är ny och additionell.

Min sista fråga handlar om att förmå privata aktörer att bidra med klimatfinansiering. Jag tycker att man ofta hör detta sägas, men det finns sällan skarpa och konkreta politiska förslag på hur det ska gå till. Kanske finansministern kan beskriva lite tydligare hur man ska förmå privata aktörer att bidra med klimatfinansiering. Även den måste vara robust och utan egenintresse; syftet ska ju vara att minska utsläppen och hjälpa utvecklingsländer att minska sina utsläpp.

Anf. 92 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Herr ordförande! Tack, finansministern, för informationen!

Sverigedemokraterna vill anmäla en avvikande ståndpunkt. Vi kan inte ställa oss bakom regeringens godkännande av rådsslutsatserna baserat på läget rörande taxonomin och de gröna obligationerna.

Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den svenska klimatfinansieringen går via biståndsanslaget. Under 2019 var det 7,5 miljarder kronor, varav ungefär 3 miljarder går via de multilaterala institutionerna. Där är vår bedömning att detta är nytt och additionellt.

Vad gör vi då för att öka den privata finansieringen? Där försöker vi från svensk sida jobba med innovativa finansiella instrument, till exempel garantier, för att på så sätt kunna mobilisera ytterligare privat finansiering. Vi jobbar också med policystöd och kapacitetsutbyggnad för att stödja utvecklingsländerna när det gäller att förbättra sitt investeringsklimat. Där försöker vi jobba på från svensk sida.

När det gäller det vi gör på EU-nivå är den taxonomi som nu tas fram särskilt viktig. Det är något som generellt sett kommer att kunna underlätta klimatfinansiering. Det kommer också att kunna fungera som en modell när man tittar på klimatfinansiering i olika länder.

Anf. 94 JENS HOLM (V):

Jag fick inget svar på min fråga om EU:s samlade bidrag så här långt. Det måste i alla fall finnas en uppgift om det. Ministern sa ju att EU är den största bidragsgivaren. Så är det ju när man jämför med andra aktörer.

Anser finansministern att EU:s klimatfinansiering är ny och additionell?

Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Låt mig lämna över frågan till någon av tjänstepersonerna. Jag har inte EU:s siffra framför mig. Jag vet heller inte om den är sammanställd på det sättet.

Anf. 96 Ämnesrådet KRISTINA ÅKESSON:

EU sammanställer varje år inför COP sin samlade klimatfinansiering. Regelverket säger att medlemsländerna ska skicka in sina bidrag den 30 september, för det tar tid för medlemsländerna att sammanställa bidraget.

Den 30 september skickar alltså medlemsländerna in bidragen för 2020, och kommissionen kommer då så fort som möjligt att sammanställa dem.

Vad man kan säga är att EU:s bidrag för 2019, vilket är det senaste vi har, var cirka 22 miljarder euro.

Anf. 97 JENS HOLM (V):

Först hoppas jag att EU presenterar den samlade siffran på COP 26 i Glasgow.

Sedan vill jag meddela att Vänsterpartiet har en avvikande mening. Vi anser att de pengar som både EU och Sverige hittills har bidragit med är alldeles för lite. Vi anser heller inte att de här pengarna helt igenom är nya och additionella. Det tycker vi att klimatfinansiering måste vara.

Det är vår avvikande mening.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med två oliklydande avvikande ståndpunkter från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Vi går till dagordningspunkt 11, Övriga frågor, Läget när det gäller genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster – Information från kommissionen. Detta är en informationspunkt.

Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ordförande! Det är bara ett informationsärende. Jag har inga kommentarer.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar och noterar informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 12, Övriga frågor. Är det någonting där som finansministern önskar kommentera?

Anf. 101 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar finansministern med tjänstepersoner för närvaro digitalt vid dagens EU-nämndssammanträde och tillönskar finansministern och tjänstepersonerna en trevlig helg.

Anf. 103 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag vill önska hela EU-nämnden en väldigt trevlig och skön hösthelg! Hoppas vi får mycket svamp!

§ 5 Miljöfrågor

Statssekreterare Annika Jacobson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 10 juni 2021

Åtterrapport från informellt ministermöte den 20–21 juli 2021

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 6 oktober 2021

2021/22:3

1 oktober

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Annika Jacobson med medarbetare välkommen till dagens EU-nämndssammanträde.

Vi inleder med åtterrapport från möte i rådet den 10 juni 2021 samt åtterrapport från informellt ministermöte den 20–21 juli 2021.

Jag vill också uppmärksamma nämnden på det här med kompletterande mervärde. Jag har förstått att det var ett ganska långt möte i miljö- och jordbruksutskott i går, så det som sas och yttrades vid gårdagens utskott behöver inte nödvändigtvis återupprepas vid dagens EU-nämndssammanträde.

Jag vill också göra er uppmärksamma på att det kom en reviderad ståndpunkt i går kväll till nämndens ledamöter.

Anf. 105 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Den 14 juli presenterade kommissionen sitt lagstiftningspaket som ska genomföra det skärpta klimatmålet till 2030. Det är ett omfattande paket som kommer att få stor betydelse för våra möjligheter att nå det långsiktiga målet om klimatneutralitet 2050.

Som jag framhöll i MJU i går är miljørådsmötet den 6 oktober det första tillfället att framföra övergripande svenska prioriteringar för klimaträttsakterna i paketet och ...

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Ett ögonblick – är du inne på åtterrapporten nu eller på den första punkten?

Anf. 107 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Jag är inne på första punkten.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Vi avvaktar med det för protokollets skull och ser om det finns någonting som statssekreteraren vill kommentera avseende åtterrapporten. Sedan återkommer vi till dagordningspunkten.

Anf. 109 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Jag har ingenting att tillägga i det.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3. Jag kommer inte att läsa upp alla rubriker, men det är i alla fall 55-procentpaketet som det står skrivet här med punkterna a, b, c, d och e. Det här är en diskussionspunkt.

Anf. 111 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Den 14 juli presenterade alltså kommissionen sitt lagstiftningspaket, och det handlar om att genomföra det skärpta klimatmålet till 2030. Paketet kommer att få en stor betydelse för våra möjligheter att nå det långsiktiga målet om klimatneutralitet senast 2050.

Vid MJU-mötet i går framhöll jag att miljörådsmötet den 6 oktober är det första tillfället att framföra övergripande svenska prioriteringar kring det här paketet och där samtliga lagförslag diskuteras inom ramen för en och samma dagordningspunkt. Så småningom kommer vi att kunna vänta oss att förslagen hanteras och diskuteras som enskilda punkter, och då kommer det också att finnas utrymme att vara mer detaljerad i inläggen.

Inför mötet har det slovenska ordförandeskapet presenterat ett discussionsunderlag som delgetts utskottet. Underlaget fokuserar på balansen mellan åtgärdernas kostnadseffektivitet och en rättvis bördefördelning mellan sektorer, medlemsstater och medborgare för att nå målen i EU:s klimatlag. Det är verkligen en utmaning att på tre minuter kunna besvara detta och framföra prioriteringar kring alla rättsakter, men jag är förvissad om att vi kan enas om ett övergripande budskap som vi kan stå bakom här i dag.

Efter gårdagens överläggning i MJU har regeringen skickat in en reviderad kommenterad dagordning till nämnden som jag hoppas att ni alla har hunnit ta del av. De uppdaterade ståndpunkterna tydliggör regeringens prioriteringar på ett antal områden, och de övergripande budskap som regeringen därmed avser att framföra på rådsmötet är följande.

Regeringen framhåller att vi behöver ett enhetligt och samstämmigt paket på plats i god tid för att nå målet, där alla medlemsstater och sektorer bidrar och positiva synergier maximeras. När vi utformar EU-lagstiftningen till 2030 måste vi hela tiden inrikta oss på målet om klimatneutralitet senast 2050 och att i första hand minska utsläppen av växthusgaser. Därtill bör ineffektiva dubbelregleringar undvikas.

Regeringen välkomnar att kommissionen föreslår en övergripande översyn och skärpning av EU:s utsläppshandelssystem EU ETS. Regeringen välkomnar en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn och ser positivt på att en sådan skärpning kombineras med en engångssänkning av utsläppstaket liksom att reglerna för marknadsstabilitetsreserven skärps.

Vidare anser regeringen att EU ETS behöver ta hänsyn till låg- och nollutsläppstekniker och inte missgynna anläggningar som fasar ut sina växthusgasutsläpp. Det bör även tydliggöras att förbränning av avfall ska ingå i systemet.

Regeringen anser att ett eventuellt utsläppshandelssystem för vägtransporter och uppvärmning av byggnader måste utformas utifrån ett antal kriterier. Det är till exempel av avgörande betydelse att systemet utformas på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt, leder till ett tillräckligt omställningstryck och samtidigt ger medlemsstater möjlighet att gå före med nationella mål och styrmedel.

Regeringens preliminära bedömning är att kommissionens förslag till ett nytt utsläppshandelssystem har förutsättningar att uppfylla de här kriterierna, men vi behöver analysera förslaget ytterligare.

Regeringen är kritisk till den sociala klimatfonden och noterar att kommissionen inte presenterat någon analys av fondens mervärde. Regeringen konstaterar att det genom uppgörelsen om den fleråriga budget-

ramen för perioden 2021–2027 och EU:s återhämtningsinstrument redan finns omfattande medel avsatta till åtgärder för klimatomställning och kompensation för sociala kostnader till följd av klimatomställningen.

När det kommer till skog- och markanvändning delar regeringen kommissionens oro över att EU:s kolsänkor försämrats det senaste decenniet och instämmer i att denna trend behöver vändas som ett led i att uppnå klimatneutralitetsmålet. Samtidigt är det centralt att skogens mångsidiga roll både för klimatet, biodiversiteten och bioekonomin värnas och att den nationella kompetensen respekteras. Förslaget måste också ta hänsyn till substitutionseffekter.

I detta avseende ser regeringen brister i kommissionens förslag och ifrågasätter metoderna som använts för den föreslagna ansvarsfördelningen. Underlaget som medlemsstaternas åtaganden baseras på beskriver inte Sveriges nuvarande sänka korrekt eftersom uppdaterade data inte har använts. Därtill har kommissionen föreslagit en beräkningsmodell som enbart baseras på areal brukad mark och inte tar hänsyn till den potential som finns för länderna att öka sina sänkor.

Dessa faktorer har lett till ett oproportionerligt högt åtagande för Sverige, och regeringen anser att det svenska åtagandet ska sänkas till en nivå som möjliggör ett aktivt skogsbruk i linje med nationellt beslutade långsiktigt hållbara avverkningsnivåer. Givet svårigheterna att bedöma när åtgärder får effekt och att sektorn präglas av stora osäkerheter, mellanårsvariationer och liknande är regeringen även kritisk till bindande mål för ökad sänka.

Regeringen anser att samtliga medlemsstater bör bidra till en bibehållen eller ökad kolsänka utifrån sin potential att göra så. Sverige driver sedan tidigare att varje medlemsstat bör uppnå nationell klimatneutralitet till 2050. Därför är regeringen även tveksam till förslaget om en utvidgad marksektor på EU-nivå som skulle riskera att svenska kolsänkor kan användas till att kompensera jordbruksutsläpp på kontinenten eller att förslaget på annat sätt kompenserar för lägre ambitioner i andra medlemsstater eller sektorer.

Systemet med nationella utsläppsmål spelar en central roll i att säkerställa att alla medlemsstater ställer om. Regeringen välkomnar därför skärpningen av den så kallade ansvarsfördelningsförordningen och framhåller vikten av att öka konvergensen i EU:s klimatarbete. Samtliga medlemsstater bör redan nu slå in på en bana mot nettonollutsläpp till 2050.

Regeringen avser även att verka för att kommissionens förslag till EU-mål om nollutsläpp i nya lätta fordon tidigareläggs tidigast från 2030. Ett EU-mål om nollutsläpp skulle, förutom att vara en viktig hörnsten för att nå klimatmålen, underlätta uppfyllandet av nationella luft- och klimatmål. Dessutom skulle det frigöra biodrivmedel till andra delar av transportsektorn och till andra sektorer och därmed också underlätta en snabbare omställning i dessa.

Biodrivmedel kommer att fortsätta att spela en viktig roll för att fasa ut fossila drivmedel. Ett livscykelperspektiv behöver beaktas i transportsektorns omställning samtidigt som utbyggnaden av laddinfrastruktur och ren elproduktion fortsätter.

Grundat i dessa ståndpunkter kan Sverige göra ett kort och kärnfullt inlägg i de stundande förhandlingarna.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:
Ett kort och kärnfullt inlägg – det välkomnar vi.

Anf. 113 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack så mycket för genomgången!

Vi har som sagt fått den nya ståndpunkten, som behandlades i MJU i går kväll, och jag har från mina kollegor i utskottet fått klartecken att de välkomnar den reviderade ståndpunkten. Där vill vi särskilt understryka att nyttan av hållbara biodrivmedel nämns, att biogasens samhällsnytta – att bidra till ökad resurseffektivitet – är inkluderad, att substitutionseffekten erkänns – skogen gör klimatnytta såväl som kolsänka som när den ersätter fossila varor – och att det görs tydligt att den svenska skogen inte ska regleras så att vi tvingas höja vår kolsänka för att kompensera för fortsatta utsläpp i andra sektorer eller länder samt att det poängteras att skogen är nationell kompetens.

Vi välkomnar den nya ståndpunkten.

Anf. 114 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för en lång och konstruktiv dialog i går! Den mynnade ut väl, och det tror jag att vi är många i utskottet som tycker. Jag vill även tacka för den reviderade ståndpunkten, där jag tycker att vi tillsammans lyckades mejsla fram en del bra tillägg.

Utan att återupprepa allt tycker också jag att det var bra att vi skärpte en del skrivningar om den sociala fonden, att vi på ett ännu tydligare sätt lyckades få fram skogens betydelse vad gäller till exempel att tränga ut fossila produkter och att skogen som nationell kompetens värnas.

På bilsidan tycker jag att det var särskilt bra att vi fick in just biobränslen och biogas men också att skärpta utsläppskrav inte ensamt kan vara lösningen utan måste kombineras med krav på laddinfrastruktur och ren el så att de elbilar vi vill ha körs på bra och ren el och att det finns laddmöjligheter i hela EU. Detta tycker jag var jättebra.

Jag tror säkert att regeringen kommer att lyckas hålla ett kärnfullt inlägg på tre minuter. Det finns flera saker i dessa delar som vi kommer att återkomma till, och därför ska jag inte fästa mig vid ytterligare detaljer. Vi känner oss nöjda med detta och önskar regeringen lycka till, och sedan återkommer vi framöver.

Anf. 115 JENS HOLM (V):

Jag måste säga att jag är oerhört besviken över den nya uppdaterade svenska positionen. Det är kanske den sämsta svenska position som en regering har gått med till ett miljöråd. Sverige tappar ledarskapet i klimatfrågor med detta. Vi kommer att skämma ut oss, ärligt talat.

Jag vet inte riktigt var jag ska börja. Jag kan inte dra allt, för jag vet att ni har haft ett väldigt långt möte i MJU. Vi kan inte stå bakom formuleringarna om skogen, och vi kan inte stå bakom att Sverige motarbetar den sociala fonden. När EU nu vill använda pengar från utsläppshandeln till något bra så ska Sverige motarbeta det. Det är självklart att alla kan ha jättemycket frågor om en helt ny social fond, men detta är inte något som påverkar den svenska EU-avgiften. Jag tycker att Sverige i stället borde vara konstruktivt och välkomna att man vill dirigera medel till att

kompensera och göra fortsatta klimatinvesteringar. Detta är tanken med den sociala klimatfonden, som vi tolkar det.

Jag skulle vilja ställa tre frågor till statssekreteraren. Den första är varför den svenska regeringen är emot den sociala klimatfonden. Är det formalia, att EU inte ska ha en ny fond, eller är det att ni är osäkra på hur konstruktionen ser ut och att det inte har gjorts någon analys av det hela, som nämnades här?

Min andra fråga rör utvidgningen av handelssystemet ETS. Statssekreteraren säger att medlemsstaterna måste kunna fortsätta att gå före på transportområdet och byggnadsområdet. Detta är viktigt, men är ni säkra på att så kommer att bli fallet? Det här tycker Vänsterpartiet är en viktig principiell fråga. När vi får harmoniserad lagstiftning på ett område i EU är det väldigt svårt för en medlemsstat att gå så mycket före. Har ni gjort en analys av detta, och kommer ni att vara väldigt tydliga i Bryssel om den frågan?

Min tredje fråga rör skogen. Med de nya formuleringar som finns låter det som att det är bättre för klimatet att göra kalavverkningar av skogen än att låta skogen stå och fortsätta att binda växthusgaser. Min fråga till statssekreteraren är om det verkligen är regeringens ståndpunkt att det är bättre att göra en kalavverkning än att låta skogen fortsätta att växa och binda kol. Jag tror att det är en fråga som man nog också kommer att ställa till den svenska regeringen nere i Bryssel efter att ha hört denna ståndpunkt.

Anf. 116 MARIA NILSSON (L):

Jag ska fatta mig väldigt kort. Vi i Liberalerna vidhåller vår avvikande ståndpunkt från i går.

Anf. 117 MARIA GARDFJELL (MP):

Jag vill egentligen inte förlänga debatten, herr ordförande, men med tanke på att vi hade en två timmar lång diskussion i miljö- och jordbruksutskottet i går vill jag göra några reflektioner.

Alltför ofta tycker jag att man ser att ledamöterna i miljö- och jordbruksutskottet, när vi diskuterar dessa frågor, vill ställa Sverige i relation till EU i stället för att se Sverige som en del av EU. Detta gör att en del av de formuleringar och förslag som kommer ofta handlar om inrikespolitik och inte om EU-politik.

Jag blir väldigt förvånad över att Jens Holm blir oerhört besviken då Vänsterpartiet inte lade fram ett enda förslag i utskottet i går. Det är bättre att lägga fram förslag och att vi sedan kan diskutera dem och se vad vi kan komma överens om. När det gäller just de synpunkter som Jens Holm framför om hur viktigt det är att få med sig människor på klimatomställningen kommer det att bli en väldigt svår uppgift för oss. Då är det viktigt att ha varit med och lyssnat på vad regeringen sa i går på mötet, där man framhöll tydligt att det inte handlar om att inte vilja satsa på dessa saker utan om hur EU ska göra det på bästa sätt.

Regeringen har heller inte sagt nej till fonden utan har förklarat att det är så många medlemsländer i EU som kommer att vilja ha en social fond att arbetet nu handlar om att genomföra det på allra bästa sätt och att vara aktiv i det arbetet. Det var därför diskussionen i miljö- och

jordbruksutskottet i går förändrade de förslag som kom från oppositionen till något som blev väldigt mycket bättre.

Jag tycker att vi ledamöter både i miljö- och jordbruksutskottet och här i EU-nämnden rent allmänt behöver mer vägledning och diskussion om hur vi uttrycker våra förslag på ett mer diplomatiskt och välavvägt sätt, så att vi inte tror att man ska åka till EU med plakat utan att man ska åka dit med gemensamma ståndpunkter så att EU kan förändras till det bättre.

Jag vill tacka statssekreteraren för ett väldigt bra arbete i går med att ändra de synpunkter som kom in till mer konstruktiva förslag.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Jag vill vara tydlig med att här i EU-nämnden samtalar vi med regeringen, och regeringen med ledamöterna, via ordföranden. Vi approcherar inte enstaka partier och deras åsikter och uppfattningar. Inför fortsättningen vill jag för protokollet meddela nämnden att så kommer det att vara. Nu avbröt jag inte dig, Maria, i detta sammanhang, men det är så det kommer att fungera. När man begär ordet går det via ordföranden till regeringen och tillbaka från regeringen till ledamoten. I övrigt hänvisar jag till diskussioner i plenisalen.

Anf. 119 MARTIN KINNUNEN (SD):

Jag tackar ordföranden för ett bra påpekande. Annars skulle vi få en väldigt jobbig debatt här.

Jag tänker inte ta så mycket notis om det, men jag hörde att Gardfjell menade att regeringen inte alls var motståndare till den sociala fonden. Jag hörde i går att regeringen var motståndare men att man har anpassat ståndpunkten utifrån att man anser att man kommer att få svårt att få gehör för motståndet. Det är en anledning till att vi avviker från ståndpunkten, och jag tänker utveckla lite av det som vi förde fram redan i går.

Först har vi skogen, och där har regeringens ståndpunkt förbättrats betydligt. Detta är vi nöjda med, men vi skulle ändå för sakens skull vilja att regeringen är ännu mer tydlig rörande att detta är nationell kompetens och att om EU ska fastställa hur mycket ytterligare kol som länders skogar ska ta upp genom minskade avverkningar så bryter det mot subsidiaritetsprincipen och principen om nationell kompetens i skogsfrågor. Vi tycker att detta borde föras fram ännu tydligare.

Det är viktigt att vi i nämnden är tydliga mot regeringen i dessa frågor eftersom vi vet att de har hanterat den svenska positionen i skogsfrågor på ett dåligt sätt. Man är uppenbarligen dålig på att bilda opinion för den svenska linjen. Detta gäller exempelvis de diskussioner som vi har haft tidigare angående brevet. Detta sagt om skogen.

Sedan har vi diskussionen rörande fonden. Vi saknar i regeringens position att man reflekterar över den energikris som Europa och stora delar av världen befinner sig i i dag. I går kom nyheter om att läckor från Kina gör gällande att man har uppmanat sina företag att köpa upp allt de kan tänkas få tag på vad gäller naturresurser. Det handlar om olja, kol och gas, så vi kan få se en läskig prisutveckling framöver för dessa råvaror. Även om inte vi är beroende av gas och kol för vår elproduktion kommer det ändå att få betydelse för våra elpriser i Sverige. Vi har en avvikande mening gällande detta.

Vi ser en obalans i såväl utbud som efterfrågan i Europa på grund av energikrisen, och detta resulterar i kraftigt höjda priser. EU ETS bidrar i dag på ett betydande sätt till höjda elpriser i Sverige och Europa. Det är viktigt att ta denna situation på stort allvar när nya regelverk utformas. Europeisk konkurrenskraft riskerar att ta skada av kraftigt höjda priser på energi, och stöd för ökad medfinansiering från EU:s budget riskerar att bli ännu mer utbrett bland medlemsstaterna.

Regeringen tog upp det motstånd som man har mot fonden och att man inte tror att man kommer att kunna få gehör för det. Det ter sig som att historien med återhämtningsfonden kommer att upprepa sig. Regeringen kommer att säga att man är emot, och sedan kommer man ändå att acceptera den. Vi anser inte att detta är en rimlig hållning, utan man måste säga tydligt att Sverige är motståndare till införandet av en ny fond.

Om så krävs och länderna inte klarar av att finansiera sina egna reformer i sina egna länder får man börja titta på att förändra målen. Man måste vara öppen för det. Om valet står mellan att införa en social klimatfond eller att förändra målen anser vi att Sverige bör vara öppet för att diskutera förändringar vad gäller klimatmålen.

Vi saknar också en reflektion när det kommer till laddinfrastruktur. Regeringen vill snabba på införandet av krav på nollutsläppsfordon, men då måste man reflektera över att det i Europa finns kanske tre eller fyra länder där det råder en bra utbyggnad av laddinfrastruktur. I resterande länder existerar det knappt. I Polen måste man åka åtskilliga mil för att hitta nästa laddstolpe, och i många länder finns heller ingen efterfrågan på dessa fordon därför att de är alldeles för dyra. Det kommer att krävas massiva investeringar, men de kommer inte att komma från dessa länder själva.

Om man driver på för nollutsläppsfordon tidigare kommer det att resultera i en kraftigare fond. Det måste ändå finnas en förståelse för detta. Man kan inte vara emot fonden och samtidigt ställa krav på saker som kommer att leda till en ännu större fond. Även där, avseende kraven på att tidigarelägga nollutsläppsfordon, anmäler vi avvikande mening.

Anf. 120 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att svara på Jens Holms frågor. Regeringen är mycket mån om att hantera de negativa sociala konsekvenser som kan uppstå till följd av skärpta klimatmål. Den långsiktiga lösningen på detta är att påskynda en klimatomställning, men det är klart att det också finns kortsiktiga problem med omställningen som behöver adresseras.

Här har EU gjort en uppgörelse om en långtidsbudget och om återhämtningsinstrumentet. Där är det en historiskt stor andel för klimåtåtgärder. Den innehåller exempelvis en särskild fond för rättvis omställning.

Det som regeringen är kritisk mot är att kommissionen inte har presenterat någon tydlig analys över mervärdet med denna sociala fond. Det är en finansieringslösning som innebär att fonden ska ligga under MFF-taket. Det innebär en risk för ökad svensk EU-avgift.

Jag vill också betona att fonden är ett förslag på ett instrument som ska kopplas direkt till EU ETS. Det är alltså inte en generell fond som ska hantera sociala konsekvenser av klimatomställningen, utan det är kopplat

till en utvidgad och skärpt EU ETS. Här finns redan fonder kopplade till EU ETS, exempelvis moderniseringsfonden.

Det som regeringen ser ett behov av är att man gör en analys och har en tydligare motivering kring vad denna fond skapar för mervärde. Därför är vi kritiska till förslaget som det ser ut nu.

När det gäller Jens Holms fråga om utvidgning av ETS och transporter är svaret att det kommer att finnas utrymme för nationellt självbestämmande så länge detta ligger kvar inom ESR:en. Det är en förutsättning för detta och någonting som regeringen ser som helt avgörande för att få det att fungera.

Beträffande frågan om skogen framhåller regeringen att skogens samtliga nyttor behöver värnas och att vi behöver ett långsiktigt hållbart skogsbruk för att kunna säkerställa det. Att ha kalhyggen i fråga om hela skogen är inte det som är regeringens ståndpunkt, utan det är att man helt enkelt ska värna mångsidigheten.

Sedan uppfattade jag bara kommentarer och synpunkter och inga fler frågor.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade också att det i huvudsak var kommentarer och synpunkter.

Anf. 122 JENS HOLM (V):

Jag vill bara för protokollet säga att inför det förra mötet i miljö- och jordbruksutskottet hade Vänsterpartiet presenterat tre konkreta avvikande meningar, skriftliga ståndpunkter som regeringen vilken dag i veckan som helst hade kunnat inkludera i sin position. Det gjorde man inte. Så var det sagt.

Jag vill stacka statssekreteraren för svaret på frågorna. Det nyanserar bilden lite grann. Men vi i Vänsterpartiet tycker fortfarande att den svenska positionen inte alls är bra. Och vi har en avvikande mening från miljö- och jordbruksutskottet som jag hänvisar till om att vi vill ha högre klimatambitioner, lite förenklat sagt. Ni har alla läst den, och jag behöver inte upprepa den.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Det sista tackar jag speciellt för just nu. Det börjar närma sig lunchen. Jens har varit med i EU-nämnden i många år, och han vet att när det börjar bli dags för lunch läser vi inte upp några längre avvikande ståndpunkter.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med tre oliklydande avvikande ståndpunkter – en från Liberalerna, en från Vänsterpartiet och en från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Slutsatser om förberedelserna inför mötena om Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) (Glasgow den 31 oktober–12 november 2021). Detta är ett beslutsärende.

Anf. 124 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! På miljörådet ska EU anta sitt övergripande mandat inför FN:s klimatförhandlingssession i november, COP 26. Mandatet fastställs precis som tidigare år genom rådsslutsatser.

Regeringen kan på rådsmötet ställa sig bakom ett antagande av de föreslagna rådsslutsatserna då de till stor del tillgodoser de svenska prioriteringarna.

Regeringen har i förhandlingarna om rådsslutsatserna bland annat fått gehör för att tydligare integrera 1,5-gradersmålet i de internationella förhandlingarna och för tydliga hänvisningar till den senaste vetenskapen.

Regeringen har också verkat för och fått gehör för referenser till ett jämställdhets-, ungdoms- och urfolksperspektiv i slutsatserna, vikten av en rättvis omställning, att alla parter behöver förbinda sig till nya och ambitiösa klimatåtaganden, alltså NDC:er, och långsiktiga klimatstrategier i linje med den senaste vetenskapen.

Regeringen har därutöver verkat för och fått gehör för budskap om att EU och dess medlemsstater ska fortsätta att bidra till åtagandet om att mobilisera 100 miljarder dollar per år från och med 2020 och att andra utvecklade länder behöver skala upp sin finansiering, så att målet om 100 miljarder dollar kan nås.

Samtidigt behöver förstärkningar ske för att höja mottagandekapaciteten för finansiellt stöd i utvecklingsländer.

Inför förhandlingen på miljörådet återstår det en särskild fråga att komma överens om, en gemensam tidsram för NDC:er. I dessa diskussioner föreslår regeringen att Sverige ska verka för att EU ska driva på för att alla parter ska ha en gemensam tidsram för sina NDC:er och att de är i linje med Parisavtalets femåriga ambitionscykel.

Anf. 125 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Herr ordförande! Även om detta hade vi en diskussion i går. Den var inte fullt lika lång, men den var ändå bra. Jag tycker också att det blev en bra komplettering, där utskott och regering kunde enas om att lägga till ett stycke om att understryka behovet av att komma i hamn med artikel 6, givetvis med en bra utformning. Men det är ändå otroligt viktigt att vi kommer fram i den frågan. Jag tycker att det är viktigt att det ska vara en tydlig prioritering för Sveriges del. Det är bra att det nu också finns i ståndpunkten.

Vi anmälde dock i går en avvikande mening från Moderaternas sida, och den avser vi att följa upp i dag. Det handlar helt enkelt om att vi anser att regeringen och EU behöver driva på för att inleda en förhandling om ett globalt pris på utsläpp, och allra minst om att FN:s klimattoppmöte borde nå en överenskommelse om att alla länder ska sätta någon form av pris på utsläpp – allra helst med ett gemensamt minimipris. Detta är någonting som Moderaterna har framfört länge. Vi tyckte redan under till exempel förra året när COP 26 flyttades fram att man borde ha använt detta tidsfönster för att lyfta fram en sådan här förhandling. Men det är tydligt att man inte har gjort det.

Jag uppskattar att det i rådsslutsatserna åtminstone nämns att carbon pricing är viktigt. Men jag tycker att det är en lite för styvmoderlig behandling av ett av de absolut viktigaste verktygen för att minska

utsläppen. Jag har full respekt för att det inte är enkelt. Men man når längre om någon börjar. Därför hade det behövts att EU och Sverige skapade ett tryck för att inleda en förhandling om denna fråga. Om detta anmäler vi en avvikande mening, herr ordförande.

Anf. 126 JENS HOLM (V):

Även detta kan bli en lång diskussion. Men jag avser att fortsätta i kammaren med klimatministern i form av en interpellationsdebatt.

Men jag vill ta upp några viktiga frågor här. Den första gäller vårt klimatåtagande, NDC. Alla som läser vårt klimatåtagande på UNFCCC:s hemsida ser att det är exakt detsamma som EU:s gemensamma. Vi har inget eget svenskt klimatåtagande. Vi i Vänsterpartiet anser att vi borde ha just det – något som kompletterar och går utöver EU:s klimatåtagande. Anser regeringen att vi kan ha det och att det är en bra idé just för att visa på just klimatledarskap?

Sedan gäller det frågan om klimatstrategierna LT-LEDS. Jag vill fråga om Sverige har lämnat in en sådan klimatstrategi. Jag kommer ihåg att Isabella Lövin berättade om någon strategi för två år sedan. Är det den som gäller? Statssekreteraren nickar, men hon får gärna säga det sedan. Det är alltså inte någon ny klimatstrategi som vi avser att lämna in, utan det är denna som gäller.

Sedan hade vi en diskussion här tidigare med finansministern om klimatfinansiering. Vi i Vänsterpartiet anser att det är väldigt viktigt att all klimatfinansiering är ny och additionell. Det anser vi inte att Sveriges och EU:s klimatfinansiering är.

När det gäller just EU:s klimatfinansiering fick vi veta att den ännu inte är sammanställd. Kommer den att sammanställas och presenteras på COP 26? Jag ställde den frågan till finansministern men fick inget svar. Det vore väldigt bra att få klarhet i detta.

Sedan gäller det artikel 6, lite förenklat att man ska bygga upp nya marknader för klimatkrediter. Det har inte varit särskilt framgångsrikt tidigare. Vi i Vänsterpartiet anser att det bara försvårar att varje land tar sitt ansvar för att minska sina egna utsläpp.

Jag tycker i och för sig att preciseringen i positionen är bra och viktig, att det behövs ett robust regelverk, att man ska undvika dubbelbokföring och att det måste vara en stor miljöintegritet.

Men jag vill ställa en fråga till statssekreteraren. Om man inte lyckas uppnå det – det är en ganska hög ambition att ha ett väldigt robust regelverk – är det då bättre att inte ha någon artikel 6, alltså inga marknader, än att få en dålig kompromiss?

Anf. 127 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Herr ordförande! Med tanke på ordförandens vädjan om kompletterande mervärde begärde jag inte ordet på den förra punkten, även om jag hade väldigt god lust.

Men på gårdagens sammanträde i miljö- och jordbruksutskottet flaggade jag för att vi eventuellt skulle hänga på Moderaternas avvikande mening. Och härmed ansluter vi oss till den.

Anf. 128 ORDFÖRANDE:

Det var kort och kärnfullt, Kjell-Arne. Tack för det!

Anf. 129 MARTIN KINNUNEN (SD):

Herr ordförande! Från SD:s sida tycker vi också att det är viktigt att understryka betydelsen av ett globalt pris på koldioxidutsläpp. Vi tycker därför också att det är någonting som bör finnas med i den svenska ståndpunkten. Därmed stöder vi den avvikande ståndpunkten från Moderaterna.

Anf. 130 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Jag vill börja med att kommentera minipris på utsläpp av koldioxid. Förhandlingarna och även klimatavtal inom FN har gått mot en mer decentraliserad struktur de senaste åren. Parisavtalet är byggt på att varje land självt bestämmer sina åtaganden och hur man kommer dit. Gemensamma styrmedel är därför ganska svåra att samsas kring.

Jag vill också bara reflektera lite grann över att det genomsnittliga priset i dag i världen på utsläpp av koldioxid ligger på ungefär 2–3 dollar per ton, samtidigt som priset för att vara i linje med Parisavtalet skulle behöva ligga runt 100 dollar per ton. De ligger alltså ganska långt ifrån varandra. Om vi skulle försöka komma fram till ett gemensamt pris skulle det bli väldigt komplext – att behöva ta hänsyn till bördefördelning, historiska utsläpp, rättvisaspekter och landa på ett pris som blir tillräckligt styrande men som samtidigt inte uppfattas som för högt för fattiga länder. Även om det skulle vara väldigt bra skulle det vara ganska osannolikt att landa i ett sådant pris.

Jag ska också svara på Jens Holms frågor. Den första gällde det svenska åtagandet. Här är det samma sak, alltså att Parisavtalet är ett rättsligt bindande internationellt avtal som omfattar frågor som rör både Europeiska unionens och medlemsstaternas befogenheter. Det är också därför som det ratificeras av både EU och medlemsstaterna.

Här har EU:s medlemsstater i miljørådets slutsatser 2015 uttryckt sin avsikt att agera gemensamt inom ramen för Parisavtalet och även bekräftat det 2016. Eftersom det är rättsligt bindande i Parisavtalet att upprätthålla och hålla en NDC gör EU detta gemensamt i enlighet med att vi har ett gemensamt fullgörande.

Däremot när det gäller long-term strategies, alltså LTS:er, som du också var inne på, har inte alla medlemsländer tagit fram någon sådan eller rapporterat om någon sådan. Sverige har gjort det, och den följer vårt nationella klimatmål 2045. Det är så vi ser att Sverige lever upp till Parisavtalet, bland annat genom vårt klimatpolitiska ramverk.

Sverige är inom EU också väldigt pådrivande för att andra länder ska lämna in long-term strategies och också ha ambitiösare mål inom dem än vad EU:s gemensamma mål och åtaganden är.

När det gäller ny och additionell klimatfinansiering är det inte beslutat att man ska titta på hur EU:s gemensamma finansiering ser ut. Däremot har Sverige, Kanada och Tyskland lett en outreach på ministernivå med uppmantran till givarna att öka finansieringen. Här har också Kanadas miljöminister och den tyske statssekreteraren skrivit brev till givarna och bett dem att presentera en delivery plan inför COP 26. Men det finns ännu inget beslut om det.

När det gäller artikel 6 instämmer jag i det du framhåller. Vi behöver ett robust regelverk med hög miljöintegritet som inte möjliggör dubbelräkningar av utsläpp. Det är mycket viktigt att komma fram till ett

sådant beslut i Glasgow för att helt enkelt möjliggöra ambitionshöjningar. Det ska löna sig för länder att göra mer än sina åtaganden. Vi behöver ha ett ekonomiskt incitament för att sälja utsläppsrätter till andra länder.

Samtidigt är ett dåligt beslut om artikel 6 får rakt motsatt effekt, det vill säga att det kommer att vara svårt att göra ambitionshöjningar. Därför är ett dåligt beslut absolut något som är sämre än inget beslut.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreteraren. För protokollets skull vill jag berätta att med ”du” syftade statssekreteraren i sammanhanget på Jens Holm.

Anf. 132 JENS HOLM (V):

Jag gör som under den föregående dagordningspunkten och hänvisar till vår avvikande mening avseende COP 26. Vi vill att Sverige ska ha högre klimatambitioner än det som hittills har redovisats.

Anf. 133 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Jag tänker inte göra detta till en debatt, men jag vill upprepa att vi vidhåller vår avvikande mening.

Även om det som statssekreteraren säger finns en poäng med Parisavtalets konstruktion och den decentraliserade strukturen tycker jag ändå att regeringen framöver bör fundera på det faktum att det är uppenbart att stora länder och stora utsläppare inte sätter alltför offensiva NDC:er och målsättningar. Ett Kina som är klimatneutralt 2060 och fortsätter att öppna nya kolkraftverk kommer inte att lösa den temperaturutmaning som vi står inför.

Oavsett om Parisavtalet är rätt forum eller ej tycker jag att om forskningen visar att det globala priset på utsläpp verkligen skulle få en effekt på utsläppen bör regeringen fundera på hur den kan driva denna fråga på bästa sätt. Jag noterar att andra diskussioner pågår om globala bolagsskatter och annat. Jag lägger ingen värdering om dem i just denna diskussion men konstaterar ändå att de på riktigt skulle få en effekt om vi vill lyckas med klimatfrågan.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar därmed att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en likalydande avvikande ståndpunkt från Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna och en oliklydande avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Vi går över till dagordningspunkt 5, Meddelande om EU:s nya skogsstrategi för 2030. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 135 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Frågan om skogsstrategin ägs av Näringsdepartementet, men då den är tvärssektoriell diskuteras den även på miljørådet den 6 oktober.

Syftet med behandlingen av EU:s skogsstrategi på miljørådet den 6 oktober är att ha ett åsiktsutbyte om strategin i förhållande till den gröna given och EU:s strategi för biologisk mångfald till 2030. Sverige kommer att ha ett par minuter på sig att framföra några ståndpunkter om strategin.

Det slovenska ordförandeskapet planerar att ta fram rådsslutsatser som ska antas av jordbruks- och fiskerådet i november. Någon hantering av rådsslutsatser är alltså inte aktuell på detta möte.

I diskussionen på miljørådet avser regeringen att lyfta upp ståndpunkter i enlighet med det som statssekreterare Callenberg och miljö- och jordbruksutskottet enades om vid en överläggning den 23 september. Den kommenterade dagordningen speglar regeringens ståndpunkt men är inte uttömmande.

Vi har naturligtvis noterat samtliga ståndpunkter som framkommit. Vi uppfattar att riksdag och regering är överens om dessa och kommer att föra diskussionen i enlighet med samtliga ståndpunkter.

Anf. 136 JENS HOLM (V):

Vi delar inte den svenska ståndpunkten om skogsstrategin. Lite förenklat kan man säga att vi tycker att EU för ovanlighetens skull har mer rätt än den svenska regeringen. Vi tycker att det är bra med krav på biologisk mångfald och att skogen ska få växa. Detta framgår av vår avvikande mening till ståndpunkten, som jag hänvisar till.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Det var kort och kärnfullt, Jens Holm. Det är vi tacksamma för, eftersom det nu med stormsteg börjar närma sig lunch.

Önskar statssekreteraren göra någon kommentar?

Anf. 138 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Nej.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar följaktligen att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Vi går över till dagordningspunkt 6 a–b, Övriga frågor. Önskar statssekreteraren kommentera detta?

Anf. 140 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON:

Herr ordförande! Vi har två punkter, a och b. De handlar om biocidförordningen och PFAS. Båda är informationspunkter. Vill ni att jag redogör för dem här eller vill ni ställa frågor om dem?

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Jag vänder mig till nämnden: Är detta något som nämnden önskar ställa frågor om? Nej. Det verkar vara glasklart. Vi noterar och tackar därmed för informationen.

I övrigt tackar vi statssekreteraren med medarbetare för närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde och tillönskar er alla en riktigt trevlig och solig helg.

Innehållsförteckning

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	2
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 14 MARIA NILSSON (L).....	5
Anf. 15 JENS HOLM (V).....	5
Anf. 16 HANS EKLIND (KD).....	5
Anf. 17 MARTIN KINNUNEN (SD).....	5
Anf. 18 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 20 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 21 JENS HOLM (V).....	8
Anf. 22 MARTIN KINNUNEN (SD).....	9
Anf. 23 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 25 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

.....	10
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 27 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	10
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 29 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	11
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 31 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	11
Anf. 32 MIKAEL DAMSGAARD (M).....	12
Anf. 33 HANS EKLIND (KD).....	12
Anf. 34 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	12

Anf. 35	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 36	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	13
Anf. 37	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 38	HANS EKLIND (KD)	14
Anf. 39	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 40	MARTIN KINNUNEN (SD)	15
Anf. 41	JESSIKA ROSWALL (M)	15
Anf. 42	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	15
Anf. 43	JESSIKA ROSWALL (M)	16
Anf. 44	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	16
Anf. 45	HANS EKLIND (KD)	16
Anf. 46	JESSIKA ROSWALL (M)	16
Anf. 47	MARTIN KINNUNEN (SD)	17
Anf. 48	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 49	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	17
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 51	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	17
Anf. 52	HANS EKLIND (KD)	18
Anf. 53	MIKAEL DAMSGAARD (M)	18
Anf. 54	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	19
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 56	Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S)	20
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	20

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

.....		21
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 59	Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP)	21
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 61	Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP)	21
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 63	Statsrådet MÄRTA STENEVI (MP)	22
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	22

§ 4 Ekonomiska och finansiella frågor

.....		23
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 66	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 68	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 70	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 72	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
Anf. 73	JAN ERICSON (M)	25
Anf. 74	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25

Anf. 75 Kanslirådet GABRIEL SAMUELSSON BERGER	25
Anf. 76 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 77 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	26
Anf. 78 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	26
Anf. 79 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	27
Anf. 80 Departementsrådet ANNA WIDENFALK	27
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 82 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	27
Anf. 83 JAN ERICSON (M)	27
Anf. 84 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	28
Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 86 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	29
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 88 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	29
Anf. 89 ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 90 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	30
Anf. 91 JENS HOLM (V)	30
Anf. 92 CHARLOTTE QUENSEL (SD)	31
Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	31
Anf. 94 JENS HOLM (V)	31
Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	31
Anf. 96 Ämnesrådet KRISTINA ÅKESSON	31
Anf. 97 JENS HOLM (V)	32
Anf. 98 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	32
Anf. 100 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 101 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	32
Anf. 102 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 103 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	32
§ 5 Miljöfrågor	33
Anf. 104 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 105 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	33
Anf. 106 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 107 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	33
Anf. 108 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 109 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	33
Anf. 110 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 111 Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	34

Anf. 112	ORDFÖRANDEN.....	36	2021/22:3
Anf. 113	ANNIKA QARLSSON (C).....	36	1 oktober
Anf. 114	JESSICA ROSENCRANTZ (M)	36	
Anf. 115	JENS HOLM (V)	36	
Anf. 116	MARIA NILSSON (L).....	37	
Anf. 117	MARIA GARDFJELL (MP).....	37	
Anf. 118	ORDFÖRANDEN.....	38	
Anf. 119	MARTIN KINNUNEN (SD)	38	
Anf. 120	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	39	
Anf. 121	ORDFÖRANDEN.....	40	
Anf. 122	JENS HOLM (V)	40	
Anf. 123	ORDFÖRANDEN.....	40	
Anf. 124	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	41	
Anf. 125	JESSICA ROSENCRANTZ (M)	41	
Anf. 126	JENS HOLM (V)	42	
Anf. 127	KJELL-ARNE OTTOSSON (KD).....	42	
Anf. 128	ORDFÖRANDEN.....	42	
Anf. 129	MARTIN KINNUNEN (SD)	43	
Anf. 130	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	43	
Anf. 131	ORDFÖRANDEN.....	44	
Anf. 132	JENS HOLM (V)	44	
Anf. 133	JESSICA ROSENCRANTZ (M)	44	
Anf. 134	ORDFÖRANDEN.....	44	
Anf. 135	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	44	
Anf. 136	JENS HOLM (V)	45	
Anf. 137	ORDFÖRANDEN.....	45	
Anf. 138	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	45	
Anf. 139	ORDFÖRANDEN.....	45	
Anf. 140	Statssekreterare ANNIKA JACOBSON	45	
Anf. 141	ORDFÖRANDEN.....	45	